

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŽITNÁ RADIŠA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2025 - 2034

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša na roky 2025-2034
Územné vymedzenie :	Trenčiansky kraj, okres B.n.Bebravou, obec Žitná Radiša – ŠÚJ 505811
Územný plán obce schválený:	<i>nie</i>
Dátum schválenia PHRSR:	<i>31.03.2025</i>
Dátum platnosti:	<i>2025 - 2034</i>
Verzia	<i>2.0.</i>
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky kraj
Okres:	B.n.Bebravou
Región:	Uhrovská dolina
Poloha:	48°45'59"S 18°20'40"V
Nadmorská výška:	275 m n. m.
Rozloha:	17,77 km ² (1 777 ha)
Počet obyvateľov:	443 (31. 12. 2023)
Hustota obyvateľstva:	24,93 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	956 41
ŠÚJ	505811
EČV	BN
Tel. predvoľba	+421-38
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Žitná Radiša
	Žitná Radiša 105
	956 42 Žitná Radiša
Web:	www.zitna-radisa.sk
E-mail:	info@zitna-radisa.sk , podatelna@zitna-radisa.sk
Telefón:	038 / 769 44 21
Fax:	038 / 769 44 21

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŽITNÁ RADIŠA	11
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	11
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	12
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	16
2.4. DOPRAVA.....	19
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	20
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	25
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	30
2.8. BÝVANIE	32
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	34
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE.....	35
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA.....	36
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	38
2.13. ŠPORT.....	38
2.14. KULTÚRA.....	38
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	39
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	40
2.17. CESTOVNÝ RUCH	40
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014	40
2.19. SAMOSPRÁVA	41
2.20. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	41
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	42
3 SWOT ANALÝZY	47
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	47
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	48
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	48
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	49
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	49
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	50
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	51
3.8 KULTÚRA.....	51
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	52
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	52
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	53
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ŽITNÁ RADIŠA.....	53
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ŽITNÁ RADIŠA.....	60
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE ŽITNÁ RADIŠA.....	60
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	63
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ŽITNÁ RADIŠA	70
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	70
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	70
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	71
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	71
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	72
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	73
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	73
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	74
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	74
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	75
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	75
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY.....	76
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	76
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	77
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	78
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	78
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	79
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	80

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	80
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	81
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	82
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	82
6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	823

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ŽITNÁ RADIŠA..... 84

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE	84
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	85
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	87
8 AKČNÝ PLÁN	88
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	88
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	89
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	90
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	91
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	92
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	94
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	95
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	96
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	97
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	98
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	99

FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA..... 101

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	101
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	102
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	102
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	103
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	103
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	104
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	105
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	105
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	106
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	107
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	107
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	108
10 ZÁVER.....	109
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	110

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša s výhľadom do roku 2034“ (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Žitná Radiša, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša na roky 2025 - 2034
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca s Miestnou akčnou skupinou Strážovské vrchy),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OčÚ, poslancov OZ a komisií, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2024 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	

Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Žitná Radiša je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná-Radiša na roky 2015 - 2024 (verzia 1.0)**
- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozitívny dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozitívny dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negóciácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komún na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast

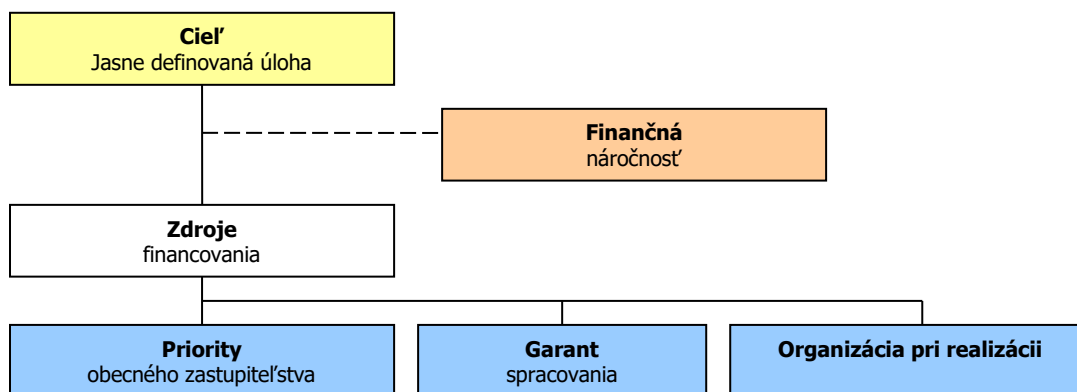

- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Žitná Radiša. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

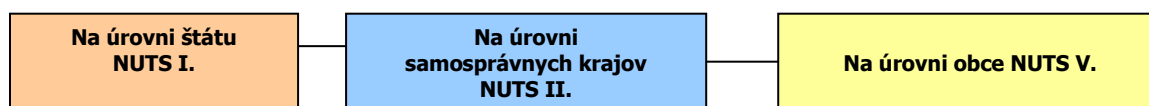
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Žitná Radiša má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR	1a, 10		EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (LZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
			8,9,10,		
			MZ SR	9a	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MŠVVŠ SR	10	KF, EFRR
			MDVRR SR	4c	
			MH SR	4,7e	
			4,5,6,		
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MV SR	5b	ESF, EFRR
			MK SR	6c	
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11		EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11		EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Žitná Radiša integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Žitná Radiša 2025 – 2034 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce 2015 - 2024, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje

stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2021 – 2027, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

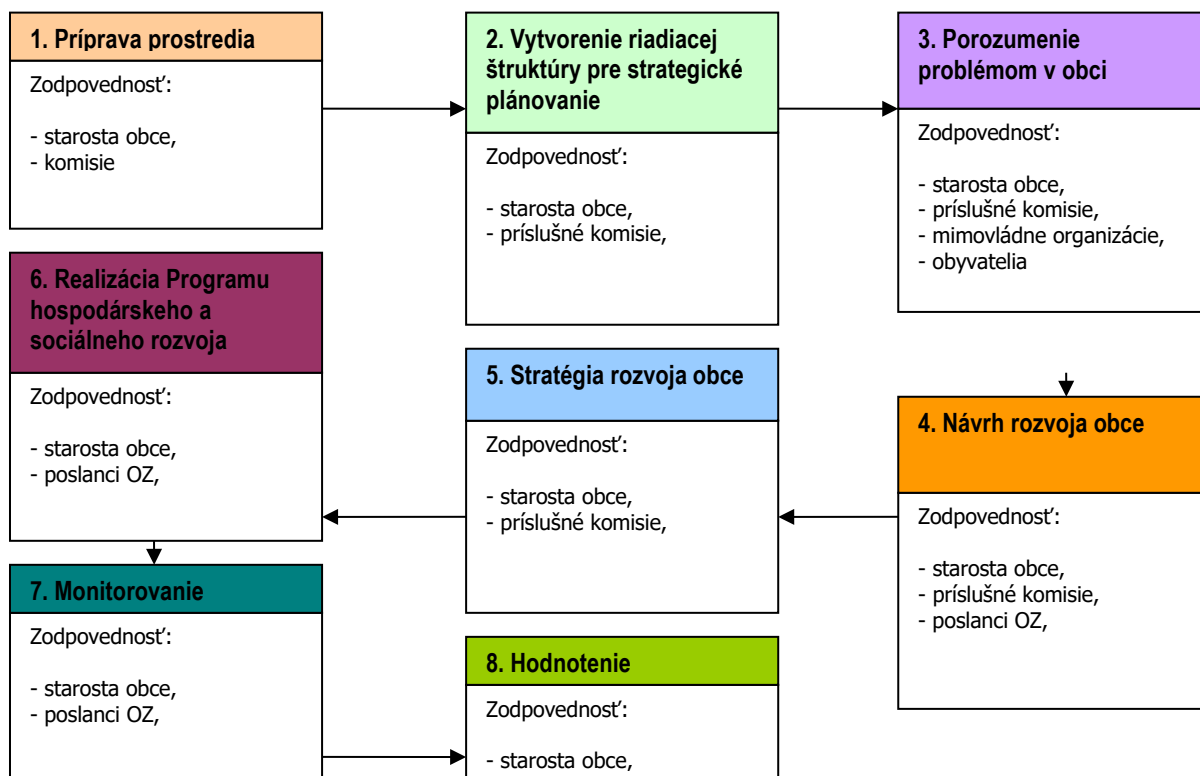
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.
Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Žitná Radiša.
Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny.
Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť.
Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum.
Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR.
Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.
Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti.
Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov.
Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.
Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať,
cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja,
prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji,
regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorit.
Systém sledovania realizácie PHRSR.
Spracovanie konečnej verzie PHRSR.
Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti.
Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu.
Ročné vyhodnocovanie plánu.
Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR.
Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov.
Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša 2025 - 2034

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Žitná - Radiša leží vo východnej časti okresu Bánovce nad Bebravou v nive riečky Radiša a na úpätí pohoria Strážovské vrchy. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Základná charakteristika obce Žitná Radiša (k 31.12.2013)

Kód obce	505811
Názov okresu	Bánovce nad Bebravou
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSČ	956 42
Telefónne smerové číslo	38
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1294
Nadmorská výška obce - mesta v m	275
Celková výmera územia obce [ha]	1776,9397
Hustota obyvateľstva na km ²	25
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec Žitná – Radiša sa nachádza v najsevernejšej časti okresu Bánovce nad Bebravou nachádzajúcej sa v horskej oblasti Strážovskej hornatiny, v jej južnej časti v pásmovej skupine Čierneho vrchu (998 m.n.m) a Rokoša (1010 m.n.m). Chotár je rozložený nie len v pomerne úzkom údolí, ktoré tvorí naplavenina Žitnianskeho potoka a potoka Radiša, ale väčšia časť chotára sa tiahne po úbočiach a kopcoch. Zatiaľ, čo obec Radiša sa nachádza v hlavnej doline smerom severným, Žitná leží v doline vedľajšej smerom východným a celá obec predstavuje podobu veľkého V. Od juhozápadu obce sa nachádza osada Marušiná, ktorá sčasti patrí do katastrálneho územia Žitná a sčasti do katastrálneho územia Uhrovec. Druhá osada Karolínthal, patriaca taktiež do katastrálneho územia Žitná, sa nachádza 1 km od Žitnej smerom na Omastinú. Rozloha celej obce je spolu 1776 ha 90 á 49 m štv. V časti Strážovskej hornatiny, kde leží naša obec, prevažujú listnaté stromy a to najmä buk, dub a hrab, nájdu sa však aj lesy ihličnaté, bórové a smrekové. Terén je miestami mokradovitý, v doline, v stráňach a na záhumniach vidieť množstvo ovocných stromov, hlavne sliviek, duranzií, jabloní, hrušiek a čerešní. V blízkych lesoch žije hojne zveriny, hlavne jeleň, srnec, diviak, v menšom množstve zajace a bažanty. V potoku raky vyhynuli, z rýb sa darí hlavne pstruhom. V katastrálnom území obce sa nachádzajú v prevažnej miere pôdy ťažké a stredne ťažké, vo východnej časti chotára sú pôdy hlinito-íl'ovité, miestami vklinené medzi lesné pásy. Pôdy rozprestierajúce sa na dne údolí popri potokoch sú typy podzolovej hnedozeme. Sú to pôdy vlhkejšie s menším výskytom kyslíka. Sú chudobné na vápnik a bohaté na ferozlúčeniny. Prevládajúcou horninou v celom pohorí je vápenec, pod kopcom Strážňa pri bývalej cigánskej osade je starší pieskovcový kameňolom, z ktorého sú postavené všetky staršie domy v obci. Objem priemerných ročných zrážok sa pohybuje okolo 800 mm Priemerná ročná teplota je 8 °C, smer prevládajúcich vetrov je severozápadný (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/poloha-obce>, 15.9.2015).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Žitná

Majiteľmi obce Žitná boli uhorskí králi Karol Róbert a potom jeho syn Ľudovít z rodu Anjou. Neskôr veľmoži Ctiborovci z Beckova a po nich veľmoži Pongrácovci. Až do roku 1481, kedy vznikla obec Uhrovské Podhradie, teda takmer 250 rokov, úlohu vlastného podhradia pod Uhrovským hradom plnila obec Žitná. Táto obec v tomto čase predstavovala hospodárske a administratívne centrum panstva. Bývalo tu služobníctvo a úradníctvo hradu a panstva a dokonca v roku 1493 sa stala Žitná mestom. V Žitnej boli dva pánske majere, pivovar, pánsky mlyn, mýtna stanica, býval tu správca pánskych mýtnikov, pánsky kuchár a ešte v roku 1548 tu býval pánsky provizór. Obec Žitná v týchto rokoch mala povolené dvakrát do roka poriadať výkladný jarmok. Prvá historická pečať Žitnej je datovaná rokom 1733, kruhopis znie SIGILLVM „PAGI ZITNIA“. Koniec 18. a začiatok 19. storočia bol poznačený veľmi neúrodnými rokmi, v dôsledku čoho vypukol mor a neskôr cholera, ktoré spôsobili stratu takmer polovice obyvateľov Žitnej i Radiše. Z toho obdobia sa nám zachovala povest' o prameni Dobranská. Tento prameň kvalitnej pitnej vody sa nachádza pod vrchom Melková skala, takmer na hranici chotárov Žitnej a Uhrovského Podhradia a od roku 1967 je zachytený pre jestvujúci vodovod Žitná – Rybany. Údajne kedysi popri tomto prameni viedla cesta z Podhradia do Žitnej a povest' hovorí, že jedného dňa sa touto cestou uberal svadobný sprievod, pod ktorým sa zrazu prepadla zem a svadobníkov spolu s koňmi a vozmi zaliala voda

a viacej ich nikto nevidel. Je celkom možné, že na tejto povesti je i kus pravdy a na uvedenom mieste sa môžu nachádzať krasové a iné podzemné priestory alebo i jaskyne. V rokoch 1836-38 vznikla na rázcestí obcí Omastiná a Uhrovské Podhradie v chotári obce žitná sklárska huta. Pomenovanie dostala od českých sklárov Karolinenthal. Od roku 1874 ju nazývali „Horná huta“ (ustrina vitri superior) alebo Oberhütte Karolinenthal, preto v súčasnosti bude dobré používať dnešný názor Karolintál alebo pôvodný Karolinenthal. V tejto sklárskej hute bolo zamestnaných okolo 60 robotníkov vrátane odborníkov a vyrábali sa tu fľašky a poháre všetkých druhov, cylindre na petrolejové lampy a ďalšie úžitkové veci zo skla. Táto skláraň zanikla v roku 1909, keď gróf Zay vypovedal jej majiteľovi Ružičkovi nájomnú zmluvu a presťahovaná bola do Lednických Rovní. Veľký požiar, ktorý vypukol v mesiaci september roku 1890 v obci Žitná, takmer zničil celú obec. Nezhorelo iba 5 domov na okraji obce. V auguste 1914 vypukla I. sv. vojna, ktorá rozvrátila hospodárstvo Rakúsko – Uhorska. Na obyvateľov doľahla bieda a hlad. Okrem nezamestnanosti tu bol i národnostný útlak. Na školách všetkých stupňov sa muselo vyučovať iba po maďarsky. Z obce Žitná postupne narukovalo na front 64 mužov vo veku od 18 do 50 rokov a počas štvorročného trvania vojny zahynulo s nich na frontoch v Rusku a Taliansku 12, viacerí sa vrátili zranení a dokaličení. V roku 1924 vtedajší obvodný notár Ševela založil v obci Žitná ohňohasičský spolok, ktorého sám bol veliteľom a tento spolok mal 20 členov. Týmto sa začína v našej obci datovať začiatok organizovanej kultúry, keď vtedajší hasiči začali s nacvičovaním divadelných hier a pre občanov poriadali tanečné zábavy, tzv. hasičské bály. Začiatkom roku 1944 sa začala príprava na Slovenské národné povstanie. Dušou týchto príprav v našej obci bol komunista Kušnier Štefan. SNP si zasluhuje výnimočné postavenie v našich dejinách, lebo bolo previerkou vlastenectva, kresťanstva, ale i skúškou charakteru nielen Slovákov samých. Naše, vtedy ešte samostatné obce Žitná a Radiša privítali začiatok SNP spontánne, lebo týmto sa začal boj proti fašizmu, ale i proti domácim klérofašistom. Zo Žitnej v SNP bojovalo so zbraňou v ruke 18 mužov a z Radiše 12 mužov. V škole v Žitnej zasadal počas mesiacov september až október 1944 ORNV, kde bola i prevádzky schopná vysielacia. V hostinci u vdovy Čukanovej bola zriadená pre partizánov obuvnícka dielňa a v dome Ondreja Patru kuchyňa. Žitná aj Radiša boli oslobodené 4. apríla 1944 a nasledujúci deň sa cez ne presunovala vojenská kolóna smerom Kšinná - Trebichava. V roku 1947 bol zavedený do našich obcí elektrický prúd, čo bolo prvým krokom k zlepšeniu životných podmienok (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/historia-obce-zitna>, 15.9.2015).

Radiša

Začiatkom 16. storočia začali od juhu do Uhorska prenikať Turci. Predpokladá sa, že po dobytí Bánoviec prenikli až do oblasti Uhrovského hradu, ale ten sa im nepodarilo dobyť, lebo bol dobre opevnený. Po vyhnaní Turkov z Uhorska a po roku 1785. keď Jozef II. zrušil poddanstvo, mal sa zlepšiť život poddaných, ale iba teoreticky, pretože poddaní stále neboli slobodní. V 18. storočí sa začal rozmáhať chov oviec, z ktorého mali obyvatelia mnohoraký úžitok. Mäso a mlieko tvorilo živobytie, vlna na odievanie a koža na obúvanie. Neskôr začali pestovať konope, z ktorého si obyvatelia vyrábali plátno. Život v obci riadili bírovia – richtári – starostovia. V roku 1907 sa začal stavať v Radiši, na mieste bývalého cintorína, obvodný notársky úrad pre obce: Radiša, Žitná, Kšinná, Závada, Omastiná a Uhrovské Podhradie. Prvým notárom bol Imrich Buday, ktorý podporu, ktorú mali dostávať príbuzní tých, čo boli na fronte, si nechával pre seba. Po skončení vojny, keď sa vojaci začali vracat' z frontu, bol nútený zobrať nohy na plecia. Pred I. sv. vojnou boli v Radiši dva obchody s miešaným tovarom, jeden hostinec, jeden mlyn, jeden tesár. Všetko to boli živnostníci. V Radiši bola taktiež zvonica, v ktorej bol umiestnený zvon z roku 1810. V rokoch 1925-27 dal gróf Zay vybudovať z Bánoviec do Kšinnaj úzkokolejnú železnicu, ktorá prechádzala i cez Radišu, popri potoku Radiša. Slúžila na odvoz dreva z vtedajších grófskych lesov. Táto železnica sa veľmi dobre osvedčila a bola v prevádzke do roku 1940. Ešte z čias Rakúsko-Uhorska boli ustanovení noční strážnici, ktorí strážili dedinu v noci a na rohu odrúbil každú hodinu. Po odrúbení zaspieval: „Uderila ...“. Ráno o tretej zazvonil na zvone a služba sa skončila. Nočný strážnik bol aj obecným sluhom a bubeníkom. Bol platený z obcej pokladne. V auguste roku 1936 bol v obci Radiša založený hasičský zbor, ktorý mal 19 členov. Tento novozaložený požiarny zbor dostal ihneď i ručnú striekačku, ktorá slúžila v obci svojmu cieľu až do roku 1947, kedy ju nahradila motorová striekačka (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/historia-obce-radisa>, 15.9.2015).

Vymedzenie územia

Obec Žitná sa rozprestiera v doline pod Rokošom, v smere od západu na východ okolo potoka Omastinná. Okolité lesy z východnej strany sú pomenované: Brúsne, Kalište, Hodislavy, Hôrky, Plačkov, Pod Melkovou skalou, Strečkov, Kopanica, Cerník, z južnej strany je to Vinohrádok, Stráňa, Gánok, Beňovské zo západnej strany: Zlatné a Breziny od severnej strany: Drieňová, Skalky, Roháčová a Rakovec (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/historia-obce-zitna>, 15.9.2015).

Obec Radiša sa rozprestiera v doline pod Rokošom. Vchod do obce je z juhu i zo severu. Radišský chotár susedí na juhu so Žitnou a na severe so Kšinnou. Z východnej strany obec obklopujú lesy. Celý Radišský chotár zaberá 418 ha 51a. Cez obec tečie potok Radiša. Názvy lesov z východnej strany sú: Smrečina, Záhumenské, Húšťavka, Hôrka a Slávcové, na západnej strane sú: Brusné, Klíny, Hucmanová, Bašková, Kšinský vrštek, Michale vrštek, Bánovský vrch, Rataje, Zlatné, Smokliny a Látočné. Darí sa tu zemiakom, kukurici, zelenine a všetkým druhom obilia. Podnebie je prevažne vnútrozemské (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/historia-obce-radisa>, 15.9.2015).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Oblasť, v ktorej obec leží, patrí do subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, provincia Západné Karpaty, ktoré patria do podsústavy Karpaty, ktoré sú súčasťou Alpsko - himalájskej sústavy. Na severe územia prevláda tzv. reliéf nekrasových planín s pozitívnymi morfoštruktúrami – hrásťami a diferencovanými blokmi. Zvyšok územia možno z geomorfologickej stránky charakterizovať ako reliéf kotlinových pahorkatín s výrazne negatívnymi morfoštruktúrami. Zastúpené reliéfné typy – od severu a západu:

pahorkatina mierne členitá, vrchovina stredne členitá, pahorkatina silne členitá, rovina nerozčlenená. Pohoria v blízkom okolí obce sú súčasťou jadrových pohorí. Jadrové pohoria: sa rozprestierajú v strednej časti Západných Karpát. Predstavujú mozaiku pohorí a kotlín od Malých Karpát cez Strážovské vrchy. Okolia obce sa dotýkajú Strážovské vrchy na severe a Považský Inovec zo západnej strany. Z východu obklopujú oblasť Nitrické vrchy. Základ geologickej stavby tunajších pohorí flyš. Na kryštalickej jadrách sú uložené vrstvy bridlíc, pieskovcov, slieňov, vápencov, dolomitov, kremencov. Bohaté zásoby vápenca, ktorý sa využíva na výrobu cementu, vápna, ako stavebný kameň a v hutníctve. Niektoré časti jadrových pohorí boli v paleogéne zaliate morom. V ňom sa usadzovali zlepenca, vápenca, pieskovce a ílovce. Tieto horniny sa označujú ako centrálnokarpatský paleogén.

Geologické pomery

Popri riekach Bebrava a Nitra a potokoch (Radiša) sa nachádza „materiál“ mladších štvrtohôr, teda brehy riek pokrývajú najmä štrky a piesky. Materiál starších štvrtohôr tvoria spraše. Vrchy, nachádzajúce sa v opisovanej oblasti, tvoria najmä vápenca a dolomity, ktoré vznikali v mladších a starších druhohorách. Na východe tvoria geologickú stavbu pohorí pieskovce, ílovce a zlepenca, ktoré svoj vznik datujú na staršie treťohory. Oblasť stredného je známa ťažbou vápencov a dolomitov. Značná časť oblasti je súčasťou jadrových pohorí. Zaberá najväčšiu časť povrchu Slovenska. Patria sem Považský Inovec, Trábeč, Strážovské vrchy, a iné mimo predmetného územia. Jadrové pohoria predstavujú veľké antiklinály (megaantiklinály), v osovej časti ktorých je eróziou obnažené jadro kryštalinika a mezozoické súbory vystupujú na krídlach. Okrajové zlomy dodávajú väčšine z nich charakter megaantiklinálnych hrastí. Niektoré jadrové pohoria sú asymetrické, druhohorný pokryv na ich vnútornej strane chýba, bol utiaty zlomom. Jadrové pohoria sú tvorené superponovanými príkrovovými jednotkami tatrika, krížňanským, chočským a strážovským príkrovom. Kryštalickej pohoria reprezentuje hercýnske kryštalinikum (jadro) so svojím prevažne normálne ležiacim autochtónnym mezozoickým „obalom“, prípadne pod ním aj s mladopaleozoickým pokryvom. Príkrovy sa skladajú takmer výlučne z mezozoických súvrství. Plochu odlepenia najčastejšie predstavovali ílovité bridlice spodného triasu. Príkrovy boli sunuté na vzdialenosť viac než 50 km od juhu na sever, teda z vnútra k vonkajšiemu okraju pohoria. Pôvodne predstavovali rozsiahle doskovité telesá, kĺzajúce sa po takmer rovnom alebo slabom naklonenom podklade. Delíme ich na skupinu spodných, stredných a vrchných subtatranských príkrovov. Okolie obce patrí do skupiny vrchných subtatranských príkrovov nazývaných silicikum zaradíme takmer výlučne trosky príkrovov zložené z triasových súvrství napr., strážovský príkrov v Strážovských vrchoch (tvoria ho hlavne wettersteinské vápenca) a jeho ekvivalenty ako veterlínsky a nedzovský príkrov v Malých Karpatoch.

Pôdne pomery

Do tejto oblasti patrí viac druhov pôdnych typov. V okolí riek a menších vodných tokov možno nájsť fluvizeme. Ďalej, sa tu nachádzajú hnedozeme, kde sa vyskytuje viac zrážok ako v oblastiach, kde sa nachádzajú černoze. V Strážovských vrchoch možno nájsť pôdy zvané rendziny, na ktorých rastú najmä ihličnaté stromy. Taktiež sa tu nachádzajú luvizeme, ktoré sú najmä v oblasti, kde prechádzajú nižinaté oblasti do pohorí. Ostatnú časť zaberajú kambizeme, teda hnedé lesné pôdy, ktoré sú na Slovensku najrozšírenejšie.

Skupina hnedých pôd

V hodnotenom území sa táto skupina pôd vyvinula na horninách karpatského flyša, najmä na ílovitých bridliciach a slieňoch. Skupinu hnedých pôd reprezentujú v hodnotenom území dve pôdne jednotky: Kambizem modálna - KMm - Podľa prirodzeného produkčného potenciálu zaradíme túto pôdu do kategórie stredne produkčných, potenciálne využiteľných pre bežný sortiment poľných plodín menej náročných na teplo a obsah vápnika v pôde. Kambizem pseudoglejov - KMg

Lesná pôda

V sledovanom území sa vyskytujú najčastejšie kambizeme nenasýtené na pieskovočoch s vložkami bridlíc, ojedinele aj kambizeme pseudoglejové. Z pôdnych druhov sú tu ľahké až stredne ťažké pôdy so slabou až strednou náchylnosťou na eróziu. Väčšinou sú na svahoch so sklonom 10-20%. Ojedinele na bridliciach sa vyskytujú aj pseudogleje. Svahy majú sklon do 5%. Profil pôd je stredne hlboký, obsah skeletu je nízky. Pôdnym druhom je stredne ťažká pôda bez ohrozenia eróziou.

Predchádzajúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Žitná-Radiša od roku 2012.

Výmera územia v ha.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celk. výmera úz. obce	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9	1776,9
Poľno. pôda - spolu	558,6	558,7	558,7	558,7	558,6	558,6	558,6	558,6	558,6	558,5	558,5

- orná pôda	275,5	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4	273,4
- záhrada	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4
- ovocný sad	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9
- trvalý trávny porast	254,7	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8	256,8
Nepoľ. pôda - spolu	1218,3	1218,3	1218,3	1218,3	1218,3	1218,3	1218,3	1218,3	1218,4	1218,4	1218,4
- lesný pozemok	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5	1144,5
- vodná plocha	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
- zast. plocha a nádvorie	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,5	48,5	48,5
- ostatná plocha	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Zdroj: 28.6.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade nepoľnohospodárskej pôdy. Do roku 2022 vzrástla výmera zastavaných plôch a nádvorie na 48,5 ha. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy. Do roku 2022 klesla výmera ornej pôdy na 273,4 ha.

Hydrologické pomery

Vodstvo oblasti tvorí predovšetkým rieka Bebrava, pretekajúca okresom svojím horným a stredným tokom, ktorá sa vlieva do rieky Nitra na území Nitrianskeho kraja. Vzhľadom na ovplyvňovanie kvality povrchových vôd odpadovými vodami z obytných sídiel a hospodárskych aktivít dochádza k výraznému znečisteniu a znehodnoteniu vôd, pričom toky okresu sú zaradené do II. až V. triedy čistoty vody. Priamo obcou preteká riečka Radiša. Pramení v Strážovských vrchoch, v podcelku Nitrické vrchy, pod hlavným hrebeňom pohoria, na južnom úpätí Capárky (924,1 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 800 m n. m. Od prameňa tečie juhozápadným smerom, zľava priberá prítok spod Suchého vrchu (1 027,8 m n. m.) a následne ďalší spod Sedla pod Čiernym vrchom (785 m n. m.). Potom utvára dvojité zákruty, z pravej strany priberá Zavadu a preteká obcou Kšinná už južným smerom. Za obcou priberá zprava Kšinku, zľava Rakovec a opäť zprava Brusné. Vstupuje do Podunajskej pahorkatiny, podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Bánovská pahorkatina. Preteká obcou Žitná - Radiša, konkrétne najprv časťou Radiša, kde priberá pravostranný prítok spod Bánovského vrchu (367,5 m n. m.) a potom okrajom časti Žitná, ležiacej pri sútoku Radiše s ľavostrannou Omastinou. Vzápätí vstupuje na územie obce Uhrovec, tu priberá zľava Striebornicu a stáča sa na západ. Rozširuje svoje koryto a mení smer toku na juhozápad, preteká cez Horné Naštice a následne vstupuje na územie mesta Bánovce nad Bebravou. Preteká intravilánom mesta a zároveň geomorfologickou časťou Bánovská niva. Tu sprvu tečie juhozápadným smerom, potom sa južne od centra stáča na západ, na krátkom úseku tečie viac-menej súbežne s Bebravou, preteká ešte cez Biskupice, v blízkosti nich ústi do Bebravy (190,6 m n. m.).

Klimatické pomery

Oblasť zasahuje do všetkých podnebných oblastí, ale asi najviac tu prevláda mierne teplá oblasť. V okolí severného výbežku Podunajskej pahorkatiny vyskytuje teplá oblasť a v pohoriach prevláda chladná oblasť. Priemerné ročné teploty zase možno rozdeliť do troch skupín. V okolí riek je priemerná teplota 9-10°C, zato v oblastiach situovaných ďalej od riek je priemerná ročná teplota už len 7-8°C. V pohoriach sa teplota pohybuje od 4 °C až po 7 °C. Zrážky, ktoré padnú na túto oblasť Slovenska sú taktiež rôzne. Na brehy riek padne menej zrážok, teda 700 - 800 mm ako na pohoria, kde padne ročne priemerne 800 - 1200 mm vody v podobe zrážok. Atmosférické zrážky môžu byť v kvapalnom alebo tuhom stave, padajúce v podobe dažďa, snehu, krúp, niekedy sa tiež za zrážky považujú produkty kondenzácie vodných pár, ktoré sa vytvárajú bezprostredne na povrchu zeme ako napr. rosa, námraza, inovať, ľadové ihličky či poľadovica. Smer a rýchlosť vetra je v sledovanej oblasti podmienený reliéfom krajiny. Prevláda prúdenie v smere dolín. V doline rieky Nitra prevláda najmä severovýchodné a juhozápadné prúdenie. Na svahoch pahorkatinnej a vrchovinovej časti sa uplatňuje miestna cirkulácia ovzdušia. V oblasti sa často prejavuje bezvetrie alebo veľmi slabá veternosť s priemernými rýchlosťami do 1 m.s-1 (30 - 40 %), ktorá sa najviac podieľa na zhoršenom rozptyle znečisťujúcich prímiesí v ovzduší. Slabý vietor s priemernými rýchlosťami 1 - 2 m.s-1 sa vyskytuje v priemere v cca. 40 %, mierny vietor s rýchlosťami 3 - 5 m.s-1 v priemere v cca. 20 %. A čerstvý až silný vietor o priemerných rýchlostiach 6 m/s a viac v priemere v 6 %. Najväčšia veternosť je pozorovaná najmä v mesiacoch marec a apríl a najmenšia v júli a v auguste.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo a živočíšstvo sú tými zložkami prírody, ktoré najvernejšie odrážajú kvalitu a smer vývoja životného prostredia. Najcitlivejšie druhy živočíchov a rastlín sa preto označujú za bioindikátory. Súčasný

stav rastlinstva a živočíšstva je popri prírodných podmienkach a prirodzenom vývoji ovplyvnený predovšetkým dôsledkami činnosti človeka. Procesom odlesnenia spolu s dôsledkami znečisťovania ovzdušia a degradáciou prírodného prostredia nastal hromadný ústup citlivých druhov rastlín a došlo k zmenám biotopov. K faktorom ohrozenia pôvodných zachovalých biotopov patrí tiež šírenie niektorých invázných druhov. Bohatá biodiverzita v širšom a užšom okolí sa zachovala zásluhou vysokého podielu zalesnených plôch a rôznorodosti prírodných stanovišť, ako i legislatívnej ochrany veľkej časti územia.

Rastlinstvo

Rastlinstvo územia sa vyznačuje pestrou a bohatou vápencovou flórou so zastúpením teplomilných (panónskych) druhov. Hodnotu z hľadiska vývoja karpatskej flóry majú tzv. západokarpatské a karpatské endemity a subendemity, ako sú napr. poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), klinček včasný (*Dianthus praecox*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), Soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*) a iné. Druhová pestrosť rastlinstva v okolí obce podmieňuje vápencové podložie a skutočnosť, že sa tu stretávajú dva hlavné smery šírenia vegetácie – panónsky a karpatský prúd. Pestré klimatické podmienky územia umožnili osídlenie teplomilným panónskym druhom na výslnne južne orientovaných skalách a zástupcovia horskej karpatskej flóry našli útočisko na chladnejších tienených skalných stenách a úžľabinách. Z vysokohorských druhov na skalách svojimi kvetmi upútajú napr. horec Clusiov (*Gentiana Clusii*), astra alpínska (*Aster alpinus*), prvosenka holá (*primula auricula*), z teplomilných druhov napr. už dost' vzácne sa vyskytujúci kavyl' pôvabný a kavyl' Ivanov (*Stipa pulcherrima*, *Stipa joannis*) a ďalšie. Na celom území prevládajú lesné spoločenstvá, najmä kvetnaté a vápencové bučiny. Z ohrozených lesných druhov možno spomenúť napr. jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium*), kortúzu Matthioliho (*Cortusa matthioli*), prilbice (*Aconitum sp.*) z orchideí kruštíky (*Epipactis sp.*), prilbovky (*Cephalanthera sp.*), atď. V závislosti od lokálnych pôdných a mikroklimatických podmienok sú tu zastúpené aj lipovo-javorové sutinové lesy a na skalných biotopoch vzácne spoločenstvá reliktných borín. V nivách potokov sa zachovali zvyšky aluviálnych jelšových lesov. Na trvale zamokrených plochách sa vyskytujú prameniská, slatiny a mokré lúky. Celkový ráz tunajších pohorí určujú aj trávnaté porasty kosných lúk a pasienkov. Tieto stanovištia sú bohaté na výskyt chránených a ohrozených druhov z čeľade vstavačovitých - vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), vemeník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vzácnejšie hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*) a ďalšie. Výskyt svetlomilných druhov orchideí, nachádzajúcich sa v pestrých lúčnych a mokradných spoločenstvách je viazaný na tradičné spôsoby obhospodarovania (pravidelné kosenie a extenzívna pastva). Keďže o takéto hospodárenie nie je v dnešnej dobe záujem, hrozí mnohým druhom týchto spoločenstiev zánik v dôsledku zarastania. Sekundárnymi spoločenstvami, ktoré vznikli v minulosti pričinením človeka sú lúky a pasienky, s mnohými kvitnúcimi druhmi rastlín, vo vyšších polohách sú chudobné horské psicové porasty. V lesoch a na ich okrajoch sa z chránených druhov nachádza snežienka jarná a soldanelka uhorská. Zriedkavo možno nájsť ľaliu zlatohlavú, vemenník dvojlistý, orlíček obyčajný, bežnejší horec luskáčovitý, z orchideí kruštík širokolistý a nenápadný bradáčik vajcovitolistý. Z výtrusných rastlín chvostník jedľovitý, plavúň obyčajný, plavúň pučivý, zriedkavo rebrovka rôznotistá, veľmi vzácne plavúnik sploštený. V lúčnych spoločenstvách sa z ohrozených druhov nachádza mečík obyčajný, z orchideí najmä vstavač mužský a vstavačovec bazový. Z karpatských subendemitov sa v území nachádza na jar kvitnúca zubačka žliazkatá, ďalej zvonček hrubokoreňový, soldanelka uhorská, valeriána celistvolistvá, nevädza mäkká a šafran karpatský.

Živočíšstvo

Väčšia časť oblasti sa nachádza v oblasti živočíšstva listnatých lesov, ale zapadá sem aj časť oblasti živočíšstva ihličnatých lesov, ktorá sa nachádza v Strážovských vrchoch. Žijú tu divé zvieratá, medzi ktoré patria medvede, líšky, vlci, jelene, diviaky a taktiež sa v lesoch pohybujú aj srny. Pre úžitok ľudstva sa v tejto oblasti chovajú najmä ošípané, hovädzí dobytok a ovce. V pomerne zachovaných zvyškoch starých vlhkých bukových lesoch sa udržali aj typické druhy karpatskej lesnej fauny: z bezstavovcov svetielkujúca dážd'ovka, veľký modrý slimák vrchovský, mnohé druhy ulitníkov, z ktorých je pre hornú Nitru osobitne významný z Vtáčnika opísaný a iba tu žijúci endemický druh závonatka skrytá. Z množstva druhov hmyzu sú zaujímavé veľkosťou a vzhľadom nápadné horské bystruškovité chrobáky: bystruška zlatá, bystruška horská a bystruška lesklá, ďalej pestrofarebné motýle: jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný, vidlochvost feniklový. Pre staré bučiny je typický fúzač alpský. Z vtákov sa v oblasti vyskytuje ohrozený hlucháň obyčajný, jariabok hôrny, vzácne dravce: orol krikl'avý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý. Kyslé chudobné pôdy kryštálického podložja osídľujú typické oligotrofné druhy

rastlín. Na otvorených priestranstvách v oblasti Žiaru vytvára nízke poliehavé kríčky vres obyčajný, plazivé stonky dlhé až jeden meter má chránený plavúň obyčajný. V údoliach, v blízkosti tokov na vlhkých a podmáčaných miestach sa vyvinuli významné vlhkomilné a mokraďové rastlinné a živočíšne spoločenstvá. Ide o reliktné lokality z doby ľadovej, kde na zamokrených machoviskách rastú prvosenka pomúčená spolu s hmyzožravou tučnicou obyčajnou.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste v rozsahu cca. 30 %. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 60 %, Orange 90 % a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblová televízia	ano/nie	nie	ano
Verejný vodovod	pokrytie v %	100	100
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	nie	nie
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	nie	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0	100
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0	100
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
	Wi-Fi	nie	áno
verejný internet	ano/nie	nie	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	90 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	60 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	60 %	100 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet	nie	nie
vodojemy	počet/objem	áno/1	áno/1
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	2	2
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Žitná Radiša, 2024

Zásobovanie vodou

Obec má vybudovaný celoobecný vodovod. Jestvujúca vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete, s čiastočným zakruhovaním niektorých úsekov. Potrubie je z rúr ocelových tlakových hrdlových DN 100 až 300 mm s niektorými úsekmi z rúr polyetylénových DN 50 mm. Samostatný vodojem obec nemá.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnom období nie je v obci vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle potenciálne riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú splaškovú kanalizáciu, vybudovať pre okolité obce (Žitná Radiša, Uhrovské Podhradie, Kšinná) samostatnú mechanicko – biologickú ČOV, pričom v prvej etape je vhodné pre obec vybudovať ČOV so zvozom odpadových vôd zo žúmp a v druhej etape vybudovať splaškovú kanalizáciu. V obci je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300. ČOV by bolo možné budovať v spodnej časti obce - Žitná Radiša.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec je v rámci okresu B.n.Bebravou zásobovaná elektrickou energiou linkami 110 kV VVN elektrickej energie a to vedením B.n.Bebravou – Žitná Radiša. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný výkon bez väčších úbytkov napätia. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce od východu a postupne sa dostáva do zastavaného územia obce. Z VN vedenia sú v smere do obce prevedené VN prípojky, na ktoré sú napojené vonkajšie 22/0,4 kV transformačné stanice, zabezpečujúce cez sekundárne rozvody Nn 380/220 V odber elektrickej energie.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prízjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

V obci nie je vybudovaná rozvodná sieť plynu. Do budúcnosti sa predpokladá s jej výstavbou pre všetky obce mikroregiónu.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných stanicích, filtračných stanicích, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Druhé najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulačné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TÚV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TÚV.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na stĺpoch verejného osvetlenia, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Plánuje sa vybudovanie bezdrôtového rozhlasu po celej obci.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný satelitne. Kvalitný príjem signálu je možný zriadením káblovej televízie s prijímacím zariadením, ktorú nemá obec vybudovanú.

Telekomunikácie

Prívod telefónnych liniek je optickým káblom popri ceste z TU v B.n.Bebravou. Digitálna TÚ je najbližšie v obci Uhrovec vzdialenej 3 km. Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácií. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-Mobile, Orange a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. V obci je 4G pokrytie.

Pošta – V obci sa pošta nenachádza.

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované LED svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových stanicích.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Na toku Omastianskeho potoka a potoka Radiša v rámci k. ú. Žitná Radiša nie sú vybudované ochranné hrádze ani žiadne iné protipovodňové opatrenia. V obci je vybudovaná malá protipovodňová retenčná nádrž. V intraviláne obce Žitná Radiša je pre navrhované zámery, potrebné hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami z okolitej lesnej a poľnohospodárskej pôdy.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásma pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené

podľa STN 73 6822 – Križovanie a súběhy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súběhy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Požiarňa ochrana

V obci sa nachádza požiarňa zbrojnica v správe obce Žitná Radiša. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Zásobovanie nových rozvojových plôch požiarňou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete. Príjazd pre požiarne vozidlá, v rozvojovom zámerech bude zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (čím sa dosiahne požadovaná minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Obec v súčasnosti nemá vybudované požiarne hydranty. Na hlavné vodovodné potrubia môžu byť v budúcnosti napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňami hydrantmi. Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre obec Žitná Radiša je situované v okresnom meste B.n.Bebravou. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 20 minút. Obec má činný dobrovoľný hasičský zbor.

Medzi najstaršie organizácie v obci patria požiarňici. V roku 1924 vtedajší notár Ševela založil v obci Žitná „Dobrovoľný hasičský zbor“, ako prvý organizovaný spolok v našej obci. Tento zbor mal 20 členov a veliteľom zboru bol notár Ševela. Presný názov znel „Dobrovoľný hasičský zbor združených obcí Žitná, Uhrovské Podhradie, Omastiná v Žitnej“, pretože v tomto zbere boli združené všetky tri obce. Občanom bola vyrubovaná daň pre hasičov, ktorú platili podľa počtu miestností a hospodárskych stavenísk. Zaslúhou tohto spolku začala do obce prenikať kultúra vo forme ochotníckych divadiel, poriadaními hasičských bál a tanečných zábav. V začiatkoch bola pre miestnych hasičov pridelená ručná striekačka na hasenie požiarov, založená na vzduchovej pumpe. Tento hasičský zbor dostával každoročne finančnú podporu od spomenutých obcí a finančnou čiastkou zbor podporoval aj gróf Mikuláš Zay. V roku 1928 bola zakúpená motorová striekačka, pričom sa hasiči schádzali pravidelne v jarnom a v letnom období v nedeľu dopoludnia na nácvik. V roku 1936 dochádza k osamostatneniu zboru v Žitnej s novým názvom „Dobrovoľný hasičský zbor v Žitnej“. Aj v tomto období sa hasiči zapájajú do kultúrneho diania v obci. Nacvičujú divadelné predstavenie, poriadajú tanečné zábavy, zúčastňujú sa Štúrových osláv v Uhrovci a pravidelne oslavujú 1. máj. V roku 1970, keď už dosluhovala stará požiarňa zbrojnica, ktorá sa nachádzala pod starou zvonnicou v Žitnej a bolo treba postaviť novú požiarňu zbrojnicu. Tak sa v marci 1971 začali práce na výstavbe novej požiarnej zbrojnice v areáli futbalového ihriska na starej ceste. Všetky náklady hradil ONV v rámci akcie „Z“. Stavba pozostávala z hlavnej garáže pre techniku, zo skladu výstroja a výzbroje a zo zasaďacky. Popri tejto stavbe bola vybudovaná i kabína pre futbalistov a miestnosť pre rozhodcov. Dňa 15. júla 1972 sa konali na miestnom futbalovom ihrisku okrskové požiarne preteky, za účasti 19 družstiev v rámci nášho obvodu. Pri tejto príležitosti bola odovzdaná do užívania požiarňa zbrojnica, ktorú vybudovali miestni občania. V tomto období požiarňici vypomáhali pri žatevných prácach na JRD, poriadali tanečné zábavy už pri novej požiarnej zbrojnici, poriadali zájazdy na Duklu a pomáhali pri likvidácii veľkého požiaru v Marušinej. Na základe dobrých výsledkov práce požiarňických družstiev bolo požiarňemu zboru pridelené auto T-805. Práca v požiarňom zbere je zameraná na výcvikové obdobie, v ktorom sa súťažiaci reprezentujúci obec a pripravujú čo najlepšie zvládnuť svoje úlohy (15.9.2015, <http://www.zitna-radiša.sk/organizacie-v-obci/dhz/historia>).

Cintoríny

Pochovávanie na území obce Žitná Radiša sa realizuje len na cintoríne. V obci Žitná Radiša sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Nachádzajú sa tu 2 cintoríny v centrálnej časti obce Žitná a Radiša. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorínov. V priestore cintorína sa nachádza dom smútku.

2.4. DOPRAVA

Rozvoj dopravnej a telekomunikačnej infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva. Cestná sieť v blízkom okolí obce nie je dostatočne rozvinutá. Nachádzajú sa tu hlavne cesty II. a III. triedy. Cesta I. triedy prechádza okresným mestom Bánovce nad Bebravou a je prepojením s krajským mestom Trenčín a diaľnicou D1. Je dôležité vytvárať infraštruktúrne prepojenia na budované európske multimodálne koridory. Budovanie tejto nadradenej infraštruktúry je nutné z hľadiska využitia v prospech kraja, aby boli komunikačné prepojenia priamo previazané na nadradené európske a celoštátne systémy. V tejto súvislosti sa odporúča dobudovať prepojenie multimodálnych medzinárodných koridorov na území Slovenska. Rozvoj cestnej siete v okolí obce a sa v súčasnej dobe riadi základnými dokumentmi, ktorými sú „Územný plán veľkého územného celku Trenčiansky kraj“ ako aj Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Štátne komunikácie a miestne komunikácie

Dopravné je prístupná, v smere sever - juh po štátnej ceste III. triedy, ktorá prechádza obcou Uhrovec. Uvedená cestná komunikácia tvorí spolu cestou III. triedy v smere na obce Omastiná a Uhrovské -

Podhradie, 2 hlavné urbanizačné osy. Z hľadiska rozvoja obce je dôležitá medzinárodná cestná komunikácia E 572 v smere Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom. Uvedená cestná komunikácia prepája región s hlavným dopravným uzlom regiónu Banská Bystrica - Zvolen a v smere na západ s krajským mestom Trenčín. Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 4,5 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania bude v krátkom období potrebná ich čiastočná rekonštrukcia. Údržbu miestnych komunikácií realizuje samotná obec Žitná - Radiša a štátnych ciest VÚC Trenčín. Najbližšia obec vo východnom smere je obec Omastiná a Uhrovské Podhradie, od obce sú vzdialené 3, resp. 2,5 km po ceste III. triedy. Smerom na sever je najbližšou obcou Kšinná a je vzdialená 3,5 km.

Hromadná doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami priamym spojením smerom na mesto Bánovce nad Bebravou, denne celkovo cca. 15 krát v pracovných dňoch a cca. 5 krát v dňoch pracovného pokoja. V pracovných dňoch uvedené spojenie nevyžaduje prestup. V dňoch pracovného pokoja možno spojenie bez prestupu využiť 10 krát. Prvý autobus odchádza z obce v pracovných dňoch o 4:34 hodine a posledný o cca. 21:04 hodine. V dňoch pracovného pokoja odchádza posledný autobus o cca. 18:57 hodine. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie v okresnom meste Bánovce nad Bebravou. Vlaková stanica je vzdialená cca. 11,4 km.

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Chodník pre peších nie je vybudovaný ani pozdĺž cesty III triedy.

Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obci Žitná Radiša rozhodujúci a nedosahuje podiel sídiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy, ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútrošidelných dopravných systémov. Dopravnourbanistické i technické podmienky v sídle sa dajú hodnotiť priaznivo a dávajú veľké predpoklady na rozvoj tohto ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Okrem ciest pre motorovú dopravu obcou prechádzajú aj cykloturistické trasy.

Parkovanie

Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky, cintorín, futbalový štadión). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivých stojaciach, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza v meste Prievidza. Letisko v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie je rôznorodé, na turistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci. Najbližšie letiská s verejnou dopravou, u ktorých sa výhľadovo uvažuje s možnosťou verejnej leteckej dopravy sú v priestore Žilina – Hričov a Trenčín. Tieto letiská sú uvažované ako regionálne letiská s možnosťou medzinárodnej dopravy. Dostupnosť letiska v Hričove je cca 95,7 km, dostupnosť letiska v Trenčíne je asi 39,9 km. Dostupnosť medzinárodného letiska v Bratislave Ivanke je asi 151,2 km. Pri využití diaľnice je časová dostupnosť tohto letiska asi 1 hodinu a 55 minút. V zámeroch rozvoja sa nepredpokladá s budovaním nových letísk a dostupnosť leteckej dopravy z riešeného priestoru sa tým nemení.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Žitná - Radiša tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny štyri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo ornej pôdy, vodné plochy zastúpené riekou

Bebrava, pásmo lesov a pásmo obytnej zóny jednotlivých častí obce. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Lokality NATURA 2000

Do katastra obce zasahuje lokalita NATURA 2000.

Názov	Strážovské vrchy
Kód územia	SKCHVU028
Kraj	Trenčiansky
Správca územia	CHKO Strážovské vrchy
Platnosť k	1.4.2012

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla skalného, sokola sťahovavého, bociana čierneho, včelára lesného alebo na lokalitách výskytu tetra hlučáňa, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- odstraňovanie ojedinele stojacich suchých stromov alebo zlomov na lesných pozemkoch, ktoré nie sú zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému sprístupneniu porastu,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáacie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v ochranných lesoch, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- likvidácia alebo znižovanie rozlohy krovin alebo nelesnej drevinovej vegetácie, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. marca do 30. júna,
- rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov, okrem ich obnovy,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov alebo iných poľnohospodárskych plodín spôsobom od okrajov do stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
- rekultivácia lomu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- pozemné aplikovanie pesticídov, mulčovanie alebo kosenie na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu od 1. marca do 30. júna okrem odstraňovania invázných druhov rastlín alebo okrem činností vykonávaných podľa osobitných predpisov,
- aplikovanie rodenticídov na ornej pôde iným spôsobom ako vkladáním do nôr,
- aplikovanie rodenticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch,
- uplatňovanie hospodárskeho spôsobu na ploche obnovného prvku väčšej ako 1 hektár v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- vykonávanie úmyselnej obnovnej alebo výchovnej ťažby od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáacieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáacie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 2, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- úmyselné znižovanie existujúceho drevinového zastúpenia jedle bielej pri výchove lesných porastov do rubnej doby lesného porastu v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na 1 hektár plochy obnovovaného lesného porastu ponechá menej ako päť existujúcich jedincov jedle bielej v rubnej dobe na prirodzené dožitie v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- uskutočňovanie horolezeckých alebo skalolezeckých výstupov v období od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáacieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4
- organizovanie športových, turistických alebo iných verejnosti prístupných aktivít a podujatí od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
- budovanie turistických chodníkov, cyklotrás, alebo táborísk od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
- vjazd alebo státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom v časti chráneného vtáacieho územia uvedenej v prílohe č. 5 okrem motorového vozidla slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku alebo vozidiel stráže prírody alebo lesnej stráže (<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0128>, 15.9.2015).

Názov:	Rokoš
Kód územia:	SKUEV0128
Kraj:	TRENČIANSKÝ KRAJ
Rozloha:	5666,98 ha
Správca územia:	CHKO Ponitrie

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210

Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy, 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá *Bombina variegata*, rys ostrovid *Lynx lynx*, ohnivák veľký *Lycaena dispar*, spriadač kostihojový **Callimorpha quadripunctaria*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*, poniklec prostredný **Pulsatilla subslavica*, poniklec veľkokvetý *Pulsatilla grandis*, jazýčkovec jadranský *Himantoglossum adriaticum*.

Navrhované menežmentové opatrenia

Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov, Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...).

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Skládky odpadu, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí, vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo, Hotely a motely, Všetky penzióny a chaty, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií, Skládky odpadu.

Pol'nohospodárska krajina

V rámci poľnohospodárskej krajiny sú žiaduce niektoré zásahy, znižujúce eróziu a zvyšujúce ekologickú stabilitu krajiny. V rámci revitalizačných opatrení je potrebné dôsledne asanovať všetky nelegálne skládky odpadu ich likvidáciou a odvozom na skládku TKO. Pri praktizovanom zasypaní smetiska dochádza naďalej k negatívnym vplyvom skládok (premývanie zrážkovou vodou, znečistenie povrchových a podzemných vôd). V rámci poľnohospodárskej krajiny navrhujeme na niektorých miestach realizovať protierózne opatrenia buď výsadbou zelených pásov alebo ponechaním zasakovacích trávnych pásov bez rozorávania. Výsadby by mali byť realizované z miestnych druhov drevín, prevažne listnatých, s prípadným malým podielom ihličnanov. Takéto výsadby je vhodné aplikovať aj okolo trvalých poľných ciest. Výsadby v krajine a na okraji intravilánu obce majú dvojaký charakter - ide o pravidelné líniové výsadby prevažne okolo komunikácií (poľné cesty, hospodárske areály), ako aj o nepravidelnejšie, medzernaté, líniové až hlúčikovité výsadby prirodzene rastúcich krov a nízkych stromov. Kvôli posilneniu ekostabilizačnej funkcie v poľnohospodárskej krajine sú navrhnuté líniové výsadby zelene na trasách terajších či niekdajších poľných ciest a hraniciach väčších blokov niekdajších parciel, čo bude evokovať historickú krajinnú štruktúru, zlepši mimoprodukčné funkcie poľnohospodárskej krajiny, podporí biodiverzitu v oblasti, zlepši obraz krajiny a v neposlednom rade zabezpečí minimalizáciu negatívnych vplyvov erózie na poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorá je v katastri obce pomerne výrazná. Výsadby sú finančne a technicky nenáročné, na vymedzených líniiach stačí zabezpečiť zamedzenie intenzívneho hospodárenia a prípadne zabezpečiť výsadbu riedkej kostry základných drevín, ktoré môžu byť aj hospodársky zaujímavé (napr. ovocné stromy), na zvyšných častiach línii je predpoklad skorého uchytenia mnohých pionierskych drevín a vyselektovania hodnotných kriačínových spoločenstiev, čo samozrejme nevyklučuje aj priamu úmyselnú výsadbu plnohodnotných pásov miestnych druhov stromov a krov. Drevinová skladba musí zohľadňovať prirodzené spoločenstvá a fragmenty zachovalých kriačín v blízkom okolí (<http://www.sopsr.sk/natura/index.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0225>, 14.9.2014).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok

formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Žitná Radiša nemá spracovaný územný plán a z hľadiska veľkosti sídla a rozpočtu sa s jeho vypracovaním v najbližšej dobe ani nepočíta.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste B. n. Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste B. n. Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres B. n. Bebravou	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tuhé emisie (t)	7,0	5,1	5,6	4,5	4,8	5,3	4,2	4,4	220,4	214,9	196,8
Oxid siričitý (t)	4,8	0,9	0,2	0,2	0,7	0,5	0,1	0,9	12,9	11,6	11,9
Oxid dusíka (t)	17,5	16,4	16,2	14,0	16,1	16,7	16,9	16,6	391,0	347,3	321,1
Oxid uhoľnatý (t)	12,6	12,4	13,5	11,3	14,2	14,4	13,9	15,1	1501,4	1487,0	1568,3
<i>Tuhé emisie SR (t na km²)</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,7</i>
<i>Oxid siričitý SR (t na km²)</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1,0</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
<i>Oxid dusíka SR (t na km²)</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,2</i>	<i>1,1</i>	<i>1,2</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR (t na km²)</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>	<i>5,7</i>	<i>5,7</i>	<i>6,8</i>

Zdroj: 6.5.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres B. n. Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého. Ako prezentuje vyššie uvedená tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie tuhých emisií, oxidov dusíka, a oxidov uhoľnatého ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie) a v dôsledku poľnohospodárskej výroby.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Trenčianskeho kraja. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v Trenčianskom regióne

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	328,16	337,55	357,74	349,22	350,46	378,64	422,78	420,17	469,76	487,96	472,51
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	53,78	72,44	71,95	71,81	77,69	105,4	155,22	181,01	212,41	247,51	246,07
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	274,36	264,71	277,7	272,00	272,54	273,25	267,56	239,06	252,61	234,28	219,88
% zhodnoc. kom. odpadu	16,39	21,46	20,11	20,56	22,17	27,84	36,71	43,08	45,22	50,72	52,08
Miera recyklácie kom. odp. (%)	15,12	16,17	13,06	18,15	21,67	27,83	36,71	38,9	45,17	50,36	51,78
Miera skládkovania kom. odp. (%)	83,60	77,26	73,01	77,89	77,76	72,16	63,29	56,90	53,77	48,01	46,52

Zdroj: 28.5.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Svahové deformácie

V katastrálnom území obce Žitná Radiša sa nachádzajú svahové deformácie. Z geodynamických procesov sa v hodnotenom území a jeho širšom okolí prejavujú procesy zvetrávania, erózie a svahové pohyby hlavne na odlesnených svahoch a v blízkosti rieky Bebrava. Erózia je teda reprezentovaná aj eróziou riek a potokov a výmoloňovou eróziou pôsobením prívalových vôd z atmosférických zrážok.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s poľnohospodárskou činnosťou, so zastavanou plochou obce Žitná Radiša a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky priemyselnej výroby a pod.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne osevné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území obce Žitná Radiša sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory poľnohospodárskych podnikov. Poľnohospodárska výroba sa podieľa na znečisťovaní hlavne ošetrovaním poľnohospodárskych rastlín, vývozom močovky a hnojnice a ďalšími inými činnosťami. V obci Žitná Radiša nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Absencia kanalizácie predstavuje jeden z najväčších príčin znečisťovania povrchových vôd a pri priesakoch aj podzemných vôd.

Podzemné vody

Samotné podzemné vody sú významným spôsobom kontaminované hlavne prostredníctvom zrážkových a povrchových vôd. Zaťažené sú zvýšenými obsahmi chloridov, síranov, dusičnanov, amónnych iónov, ako dôsledok poľnohospodárskej činnosti a existencie areálov poľnohospodárskych podnikov. Zdrojom znečistenia sú aj skládky odpadov, hlavne neriadené.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcnosti v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na ciele plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Žitná Radiša k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Žitná-Radiša (rok 2021 – SODB k 1.1.)								
	spolu	muži	ženy	0-14	15-64	65+		
obec Žitná-Radiša	448	228	220	55	292	101		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V roku 2021 žilo v obci celkovo 448 obyvateľov, pričom žien bolo 220 a mužov o 8 viac. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 64 rokov – 292 obyvateľov. Produktívny vek je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Žitná Radiša podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k evanjelickému vierovyznaniu (59,6 %). Menšia časť sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu – 18,5 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Evanjelické	267	59,6	
Rímskokatolícke	83	18,5	
Apoštolská cirkev	3	0,67	
Bez vyznania	81	18,1	
Pravoslávna	3	0,67	
Nezistené	11	2,46	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Pri 2,46 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo evidovaných 18,1 % obyvateľov. Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,98 %. V malej miere je zastúpená maďarská a rómska národnosť (0,22 %). Pri 3,13 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	430	95,98	
Maďarská	1	0,22	
Rómska	1	0,22	
Ukrajinská	2	0,45	
Nezistená	14	3,13	

Zdroj: ŠÚ SR, www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Žitná Radiša bol za sledované obdobie zaznamenaný mierny pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec Žitná-Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
k 1.1.	462	465	470	454	444	453	449	447	443	448	446
k 30.6.	463,5	467,5	462	449	448,5	451	448	445	444	447	444
k 31.12	465	470	454	444	453	449	447	443	445	446	442
muži	233	234	225	219	223	217	220	220	222	225	221
ženy	232	236	229	225	230	232	227	223	223	221	221

Zdroj: ŠÚ SR, www.statistics.sk

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 23 obyvateľov. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2013, kedy stúpol počet obyvateľov o 5 osôb k 31.12. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patrili rok 2022 – minus 28 obyvateľov v porovnaní s rokom 2013.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Žitná Radiša.

Prirodzený prírastok

Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B.n. Bebravou HMPP	1,35	-1,49	-0,79	-1,01	-0,11	-1,12	-1,62	-2,43	-2,36	-4,44	-4,42
prirodzený prírastok	-2	-6	-6	-12	-4	-2	-2	-6	-4	-7	-5
hrubá miera prir. prír.	-4,36	-12,77	-13,16	-26,91	-8,91	-4,45	-4,45	-13,48	-9,05	-15,73	-11,26

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených neprekračuje za sledované obdobie v obci počet zomrelých obyvateľov. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2015 (úbytok 12 obyvateľov).

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Žitná Radiša. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2016, kedy hrubá miera dosiahla 10,22. Do roku 2022 klesol tento počet v okrese na 7,63. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend. V roku 2012 sa v obci narodili 3 deti, v roku 2022 2 deti. Najviac detí sa narodilo v roku 2017 a 2021 (5 detí).

Počet živonarodených

Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B. n. Bebravou HM	10,03	9,32	8,48	9,24	10,22	9,84	8,64	8,35	8,01	8,18	7,63
narodení	3	1	0	1	3	5	2	1	3	5	2
živonarodení	3	1	0	1	3	5	2	1	3	5	2
hrubá miera živorod.	6,47	2,14	0	2,23	6,69	11,09	4,46	2,25	6,76	11,19	4,5

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. V priebehu sledovaného obdobia nie je možné identifikovať trend. Počet potratov sa vyskytoval v obci náhodne. Najväčší počet bol zaznamenaný v roku 2017. Ukončené tehotenstvá boli zaznamenané rovnako najviac v roku 2016 a 2018.

Počet potratov

Obec Žitná-Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B.n.Bebravou HM	1,81	2,32	2,36	2,2	1,83	2,24	1,76	2,37	2,08	1,42	1,41
potratovosť	0	0	0	1	2	1	2	0	1	0	1
hrubá miera potratovosti	0	0	0	2,23	4,46	2,22	4,46	0	2,25	0	2,25
ukončené tehotenstvá	3	1	0	2	5	6	4	1	4	5	3
hrubá miera uk. tehot.	6,47	2,14	0	4,45	11,15	13,3	8,93	2,25	9,01	11,19	6,76

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu. Priemerný počet kolíše okolo 10,58 na 1000 obyvateľov (hrubá miera úmrtnosti (promile) = (počet zomretých / stredný stav obyvateľov) * 1000). Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021. V prípade obce Žitná Radiša počet zomretých kolíše, a preto je problematické určenie trendu. Kým v roku 2012 bolo evidovaných 5 zomretých, do roku 2022 vzrástol ich počet na 7. Najviac zomretých obyvateľov bolo v roku 2015 (13 zomretých) a 2021 (12 zomretých).

Počet zomretých											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B. n. Bebravou HM	8,68	10,81	9,27	10,25	10,32	10,96	10,26	10,78	10,37	12,62	12,05
zomretí	5	7	6	13	7	7	4	7	7	12	7
hrubá miera úmrtnosti	10,79	14,97	12,99	28,95	15,61	15,52	8,93	15,73	15,77	26,85	15,77

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok väčšinou pozitívny trend. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2013 a 2016.

Saldo sťahovania											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B.n. Bebravou HM	-1,81	-1,32	-2,74	-1,47	-1,61	-3,44	-2,03	-2,95	-3,52	-4,19	-2,84
migračné saldo	5	11	-10	2	13	-2	0	2	6	5	1
hr. miera migr. salda	10,79	23,53	-21,65	4,45	28,99	-4,43	0	4,49	13,51	11,19	2,25

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2014 (- 10 osôb) a 2017 (-2 osoby). Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Žitná Radiša. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
prisťahovaní	7	11	4	13	15	9	11	14	8	11	9
vystáňovaní	2	0	14	11	2	11	11	12	2	6	8

Zdroj: 2.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných kolíše. V roku 2014 počet vystáňovaných vzrástol na hodnotu 14 a následne klesal. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2016, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 15 obyvateľov a taktiež v roku 2019 (prisťahovaných 14 obyvateľov).

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese vždy len zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B. n. Bebravou HM	-0,46	-2,81	-3,52	-2,47	-1,72	-4,56	-3,65	-5,37	-5,88	-8,63	-7,26
celkový prírastok	3	5	-16	-10	9	-4	-2	-4	2	-2	-4
hrubá miera celk. pr.	6,47	10,7	-34,63	-22,27	20,07	-8,87	-4,46	-8,99	4,5	-4,47	-9,01

Zdroj: 3.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2016, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 9. Naopak k najväčšiemu úbytku došlo v roku 2014, kedy celkový počet obyvateľov klesol o 16.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Žitná Radiša. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2012 pripadalo 4,32 sobášov. Do roku 2022 mierne klesol počet na 4,0.

Počet sobášov											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B. n. Bebravou HM	4,323	4,856	4,336	4,735	4,956	4,562	4,776	5,069	4,018	3,718	3,996
sobášnosť	1	2	3	2	3	3	2	1	1	1	2
hrubá miera sobášnosti	2,179	4,255	6,579	4,484	6,682	6,667	4,444	2,247	2,262	2,247	4,505

Zdroj: 10.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v rokoch 2014-2017. V prípade rozvodovosti boli hodnoty takmer počas celého obdobia nad úrovňou okresu. Vo všeobecnosti však možno povedať, že počet rozvodov sa vyvíja náhodne, v prípade sledovaného obdobia boli zaznamenané iba v rokoch 2014, 2018, 2020 a 2022.

Počet rozvodov											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. B. n. Bebravou HM	2,513	2,027	2,195	2,259	2,424	1,775	1,455	1,68	1,607	1,873	1,379
rozvodovosť	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	2
hrubá miera roz.	0	0	2,193	0	0	0	2,222	0	2,262	0	4,505
index rozvodovosti	0	0	33,333	0	0	0	50	0	100	0	100

Zdroj: 10.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je vysoko pod úrovňou Slovenska a okresu. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2012 dosiahla hustota hodnotu 26,08 a do roku 2022 klesla na hodnotu 24,99.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
Obec Žitná Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SR	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78
okr. B. n. Bebravou	80,26	80,13	79,88	79,64	79,47	79,22	78,9	78,54	78,1	77,53	76,91
Obec Žitná Radiša	26,08	26,31	26	25,27	25,24	25,38	25,21	25,04	24,99	25,16	24,99

Zdroj: 10.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	465	470	454	444	453	449	447	443	445	446	442
0-4	15	15	9	8	13	19	18	19	19	19	17
5-9	19	21	19	18	19	17	20	17	14	14	18
10-14	20	20	24	21	23	23	22	20	23	22	19
15-19	26	23	17	19	17	19	18	22	20	24	21
20-24	32	31	30	30	28	27	24	18	20	16	19
25-29	25	30	26	30	34	34	29	28	30	30	27
30-34	27	24	24	24	27	26	29	24	29	30	35
35-39	36	38	38	34	31	23	25	27	26	28	28
40-44	33	34	31	30	33	38	37	42	40	36	29
45-49	32	29	33	37	37	35	37	34	31	33	36
50-54	35	36	37	33	29	30	28	32	35	37	36

55-59	37	34	29	26	30	28	31	33	31	30	30
60-64	28	32	35	38	35	34	29	24	25	30	29
65-69	29	27	19	18	23	25	29	32	32	26	30
70-74	24	24	26	25	24	21	19	16	16	23	21
75-79	25	24	25	22	22	18	19	20	19	14	16
80-84	15	18	22	22	21	23	20	21	19	18	16
85-89	5	6	6	8	6	7	12	13	14	14	10
90-94	2	4	4	1	1	1	1	1	2	2	4
95-99	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 10.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 30 – 34 a 45 - 49. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Žitná Radiša.

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles. Za 11 ročné obdobie klesol počet obyvateľov v priemere o 2 osoby. V skupine v predproduktívnom veku bolo zaznamenané kolísanie, ale v konečnom dôsledku za sledované obdobie ostal počet rovnaký. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal za sledované obdobie výrazný pokles o 21 osôb.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Predproduktívny vek (0-14)	54	56	52	47	55	59	60	56	56	55	54
Produktívny vek (15-64)	311	311	300	301	301	294	287	284	287	294	290
Poproduktívny vek (65+)	100	103	102	96	97	96	100	103	102	97	98

Zdroj: 10.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba a terciárnom sektore.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	Počet obyv. spolu	EAO	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	kvart. sektor
Žitná Radiša	448	225	135	7	80	54	32

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Žitná Radiša. Z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 135 obyvateľov, čo tvorí 60 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Vysvetlivky ŠÚ:

Pracujúci v primárnom sektore - Údaj je súčtom trvalo bývajúcich a ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorých odvetviami ekonomickej činnosti sú, v súlade s klasifikáciou ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE Rev. 2), poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (A) a ťažba a dobývanie (B).

Pracujúci v sekundárnom sektore - Údaj je súčtom trvalo bývajúcich, ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorých odvetviami ekonomickej činnosti sú, v súlade s klasifikáciou ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE Rev. 2), priemyselná výroba (C); dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (D); dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (E) a stavebníctvo (F).

Pracujúci v terciárnom sektore - Údaj je súčtom trvalo bývajúcich ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorých odvetviami ekonomickej činnosti sú, v súlade s klasifikáciou ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE Rev. 2), veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (G); doprava a skladovanie (H); ubytovacie a stravovacie služby (I); činnosti v oblasti nehnuteľností (L); verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (O); umenie, zábava a rekreácia (R); ostatné činnosti (S); činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujejúce tovary a služby na vlastné použitie (T) a činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení (U).

Pracujúci v kvartérnom sektore

Údaj je súčtom trvalo bývajúcich ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorých odvetviami ekonomickej činnosti sú, v súlade s klasifikáciou ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE Rev. 2), je informácie a komunikácia (J); finančné a poisťovacie činnosti (K); odborné, vedecké a technické činnosti (M); administratívne a podporné služby (N); vzdelávanie (P) a zdravotníctvo a sociálna pomoc (Q).

Obyvateľstvo odchádzajúce za prácou

Obyvateľstvo odchádzajúce za prácou vyjadruje údaj o počte odchádzajúcich obyvateľov do zamestnania z miesta ich súčasného pobytu cez hranicu územnej jednotky. Údaje v lexikóne týkajúce sa dochádzky do zamestnania boli spracované za obyvateľov s ekonomickou aktivitou pracujúcich a pracujúci dôchodcovia. Obyvatelia s nezisteným miestom zamestnania a obyvatelia bez adresy zamestnania nie sú zahrnutí.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96 %. V malej miere je zastúpená ukrajinská národnosť (0,45%), maďarská národnosť (0,22 %) a rómska národnosť (0,22%). Pri 3,13 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	430	95,98
Maďarská	1	0,22
Rómska	1	0,22
Nezistená	14	3,13
Ukrajinská	2	0,45

Zdroj: 15.7.2024, www.scitanie.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným (učňovským vzdelaním) bez maturity (31,47%). Vysoký počet obyvateľov disponovalo úplným stredným vzdelaním s maturitou (24,78%).

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce k 1.1.2021

	počet	%
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	38	8,48
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	2	0,45
základné vzdelanie	73	16,29
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity	141	31,47
úplné stredné vzdelanie s maturitou	111	24,78
vysokoškolské vzdelanie	59	13,17
vyššie odborné vzdelanie	12	2,68
nezistené	12	2,68
SPOLU	448	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Slovenská republika	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,90
Trenčiansky kraj	10,89	10,74	9,56	7,71	6,85	3,53	2,93	3,20	5,39	4,28	3,69
Okres B. n. Bebravou	12,27	11,59	10,24	8,13	6,09	4,16	3,00	2,85	5,27	4,55	3,55
Muži TSK	10,03	9,80	8,63	6,85	5,14	3,13	2,49	2,75	4,68	3,63	3,04
Ženy TSK	11,98	11,96	10,75	8,77	6,72	3,99	3,46	3,74	6,30	5,05	4,44

Zdroj: 24.5.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti v regióne bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2012 (11,98 %), čo je výrazný pokles oproti predošlému obdobiu z pred 10 rokov - v roku 2003 dosiahla mierna nezamestnanosti v regióne 16,78 %. V absolútnom vyjadrení počet nezamestnaných neustále klesá.

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikóvu skupinu nad 50 rokov. V rámci sledovaného obdobia vo všetkých vekových skupinách počet UoZ neustále klesá. Do roku 2022 klesol počet UoZ vo vekovej kategórii 35-39 na 40%.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %

Okr. B. n. Bebravou	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SPOLU	2440	2366	2143	1766	1355	962	737	711	1114	965	765
15-24	553	497	444	286	222	138	102	81	140	122	94
25-34	535	546	519	428	324	240	181	168	249	212	153
35-49	697	677	646	544	433	299	219	257	372	338	266
50 a viac	655	646	534	508	376	285	235	205	353	293	252

Zdroj: 27.5.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Žitná-Radiša prezentuje nasledujúca tabuľka. V absolútnom vyjadrení počet UoZ neustále klesá, najväčší počet bol zaznamenaný na začiatku sledovaného obdobia v roku 2012.

Počet uchádzačov o zamestnanie spolu

Obec Žitná-Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SPOLU	34	33	29	22	24	16	9	6	8	10	6

Zdroj: 27.5.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Partizánskom, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, školstvo, stavebníctvo a verejná správa.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v roku 2021 v %

Okres B. n. Bebravou	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3,18
Ťažba a dobývanie	0,07
Priemyselná výroba	31,7
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0,42
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	0,58
Stavebníctvo	6,18
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	12,9
Doprava a skladovanie	3,98
Ubytovacie a stravovacie služby	1,58
Informácie a komunikácia	1,03

Finančné a poisťovacie činnosti	0,93
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,96
Odborné, vedecké a technické činnosti	3,7
Administratívne a podporné služby	3,34
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5,49
Vzdelávanie	4,3
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	4,23
Umenie, zábava a rekreácia	0,56
Ostatné činnosti	1,2
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	0,01
Nezistené	13,6

Zdroj: www.scitanie.sk, SODB 2021

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený. Obyvatelia poskytujú nasledovné služby: obchodné služby a stavebná činnosť, doprava, servisné služby a iné.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Žitná Radiša je bývanie. Vybudovaná je len individuálna bytová výstavba. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci je zaznamenaný v sedemdesiatych rokoch. Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Trvalo obývané domy a byty (k 1.1.2021)				
	Počet trvalo obývaných domov SPOLU	Počet trvalo obývaných bytov SPOLU	Počet trvalo obývaných bytov v byt. domoch	Počet trvalo obývaných bytov v rod. domoch
Žitná-Radiša	135	148	15	129

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci bolo v roku 2021 evidovaných 135 domov. Z nich v rodinnom dome bolo 129 bytov.

Vysvetlivky ŠÚ

Počet trvalo obývaných domov spolu

Dom je považovaný za trvalo obývaný, pokiaľ sa v ňom nachádza aspoň jeden byt, ktorý je obývaný na trvalý pobyt. Do počtu všetkých trvalo obývaných domov sú okrem rodinných domov a bytových domov započítané aj ostatné typy domov vrátane inštitucionálnych zariadení, rekreačných zariadení a ostatných objektov určených na bývanie.

Počet trvalo obývaných bytov spolu

Byt je považovaný za trvalo obývaný, pokiaľ v ňom má aspoň jeden obyvateľ trvalý pobyt. Do počtu trvalo obývaných bytov sú okrem bytov v rodinných domoch a v bytových domoch započítané aj byty v ostatných typoch domov, vrátane inštitucionálnych zariadení, rekreačných zariadení a ostatných objektov určených na bývanie.

Počet trvalo obývaných bytov v bytových domoch

Bytový dom je budova určená na bývanie, ktorá sa skladá zo štyroch a viac bytov so spoločným hlavným vstupom z verejnej komunikácie.

Počet trvalo obývaných bytov v rodinných domoch

Rodinný dom je budova určená na bývanie, ktorá môže mať najviac tri samostatné byty, najviac štyri podlažia (napr. podlažia pivnice, prízemie, 1. poschodia a obytného podkrovia).

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty vo vlastnom rodinnom dome (200).

Byty podľa formy vlastníctva (2021)						
SPOLU	byty obývané vlastníckmi	byty vo vlast. rodinnom dome	Služobné byty	Družstevné byty	Iná forma	iné a nezistené
225	12	200	2	1	8	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov vo vlastnom RD v obci Žitná-Radiša disponuje plochou od 80 do 120 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty

s plochou 40-80 m². Byty so 120+ m² boli zastúpené v počte 43. Byty v bytových domoch boli zastúpené najviac plochou od 40-80 m².

Byty podľa celkovej podlahovej plochy					
Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	80 - 120 m ²	120+ m ²	
v RD	7	51	99	43	
v BD	2	12	4	0	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty v rodinných domoch s 3 a 4 miestnosťami. Treťou najväčšou skupinou sú 5+ izbové byty. Byty s 5 + obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 48. Byty v bytových domoch boli zastúpené najviac s počtom obytných miestností 4.

Byty podľa počtu obytných miestností							
	1	2	3	4	5+		
RD	2	34	64	52	48		
BD	0	2	5	11	0		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 190 bytov (RD) v roku 2021 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody mala 1 domácnosť. Bez vodovodu bolo 9 bytov. Čo sa týka zásobovania vodou v bytových domoch, tam bolo celkovo 18 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody.

Byty podľa zásobovania vodou v RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
190	1	0	9	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Byty podľa zásobovania vodou v BD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
18	0	0	0	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najviac bytov v obci Žitná-Radiša je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (115 bytov). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Samostatné vykurovacie teleso využíva 52 bytov. Iný typ vykurovania využíva cca. 6 byty. Bez kúrenia je 14 bytov. Obývané byty v BD kúria len prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (18 bytov).

Obývané byty podľa typu kúrenia v RD						
sam. vyk. teleso	ústredné lokálne	ústredné diel'kové	etážové	iný	bez kúrenia	
52	115	5	8	6	14	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obývané byty podľa typu kúrenia v BD						
sam. vyk. teleso	ústredné lokálne	ústredné diel'kové	etážové	iný	bez kúrenia	
0	18	0	0	0	0	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov v RD zastúpených pevným palivom – 163 bytov. V bytových domoch je najviac zastúpené pevné palivo (18 bytov).

Obývané byty v RD podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	Kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
0	19	3	163	1	14	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obývané byty v BD podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	Kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
0	0	0	18	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Za sledované obdobie došlo k výraznému poklesu, do roku 2022 počet FO-podnikateľov aj živnostníkov klesol na počet 13 a 12 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia

o. Žitná-Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fyz. osoby – podnik.	22	21	18	19	19	19	16	17	16	15	13
Živnostníci	21	20	16	17	17	17	15	17	16	14	12

Zdroj: 22.7.2024, ŠÚ SR

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo je v obci činných 9 právnických osôb. Z celkového počtu subjektov boli 2 neziskové a 7 ziskových.

Právnické osoby v obci

o. Žitná-Radiša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	7	8	7	7	8	9	9	10	6	8	9
Práv. osoby ziskové	6	7	6	6	7	7	7	8	4	5	7
Práv. osoby neziskové	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3	2

Zdroj: 22.7.2024, ŠÚ SR

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Žitná Radiša, ktorá je začlenená do okresu B.n.Bebravou, kraj Trenčiansky. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 558,5 ha, z čoho orná pôda zaberá 273,4 ha. Vysoké zastúpenie majú aj trvalé trávnaté porasty – 256,8 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa znižuje. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 31 % (oproti minulému obdobiu kedy mala podiel 31,4%).

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Žitná Radiša

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

% z celkovej výmery	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%
Poľnohosp. pôda - spolu	558,61	558,66	558,66	558,66	558,64	558,64	558,64	558,61	558,59	558,54	558,51
- orná pôda	275,54	275,54	273,43	273,43	273,43	273,43	273,43	273,43	273,43	273,43	273,43
- záhrada	19,45	19,45	19,45	19,45	19,43	19,43	19,43	19,41	19,39	19,34	19,31
- ovocný sad	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93	8,93
- trvalý trávny porast	254,7	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85	256,85

Zdroj: 23.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú cukrová repa a zemiaky.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
Ok. B. n. Bebr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zrniny spolu	5,84	5,33	7,43	6,42	7,57	6,18	6,47	6,53	7,55	7,54	7,19
Obilniny	5,84	5,33	7,43	6,43	7,58	6,21	6,6	6,54	7,64	7,62	7,23
Olejníny	2,53	3,36	4,37	2,89	4,12	3,6	3,36	3,4	3,77	3,25	3,69
Zemiaky	16,11	16,71	22,5	15,39	26,15	17,03	22,47	23,87	27,64	24,79	24,36
Cukrová repa	46,42	49,0	56,73	43,73	69,43	55,7	65,2	50,71	65,33	59,86	63,84
Viacr. krm. na or. p.	7,15	6,48	7,99	5,07	7,3	5,03	7,57	5,62	6,21	8,78	6,49

Zdroj: 23.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese B. n. Bebravou. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytku.

Stav hospodárskych zvierat											
Ok. B. n. Bebr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hovädzí dobytok	7936	6772	7074	6438	6444	6466	6374	6223	6581	6106	6055
Kravy	3194	2583	2668	2598	2580	2581	2674	2687	2651	2534	2578
Ošípané	17648	19827	17266	16659	15997	13487	14352	15219	16502	12735	11780
Ovce	759	919	952	1021	867	863	900	946	821	911	829
Hydina	34631	64982	78715	102383	107564	34671	107625	34728	71492	73639	73737

Zdroj: 23.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

Od roku 2012 došlo v regióne k poklesu počtu kusov hovädzieho dobytku. Ošípané boli do väčšej miery tiež redukované. Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. B. n. Bebr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	48,4	41,4	47,4	40,1	40,4	40,2	39,5	39,0	41,0	39,3	36,4
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	19,5	15,8	17,9	16,2	16,2	16,0	16,6	16,8	16,5	16,3	15,5
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	4,6	5,6	6,4	6,4	5,4	5,4	5,6	5,9	5,1	5,9	5,0
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	130,3	145,4	141,9	125,5	120,7	101,9	107,1	115,0	124,3	97,5	83,9
Hydina (na 100 ha or. pôdy)	255,6	476,5	646,8	771,1	811,3	262,0	803,3	262,5	-	-	-
Sliepky (na 100 ha or. pôdy)	249,3	247,9	277,7	254,4	254,8	255,3	252,2	255,8	-	-	-

Zdroj: 23.7.2024, <https://datacube.statistics.sk/>

K naintenzívnejšiemu chovu dochádza v prípade hydiny a ošípaných.

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike

prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola.

V obci Žitná bola škola zriadená asi v roku 1870 a prvým učiteľom bol Černo Pavel, ktorý popri vyučovaní detí vykonával aj obuvnícke remeslo. V škole bola iba jedna trieda z ročníkmi 1-5 s nepovinnou dochádzkou. Do školy chodili deti zo Žitnej i z Radiše, pretože v Radiši škola nikdy nebola. Učilo sa iba 5 mesiacov v zimnom období a žiaci sa učili štyri predmety: čítanie, počty, písanie a spev. Do roku 1897 bol vyučovacím jazykom slovenský jazyk, po tomto roku to bol maďarský jazyk. Vyučovanie v maďarskom jazyku trvalo celých 20 rokov. V roku 1918 bola zavedená povinná školská dochádzka, ale okrem šlabikára a tabuľky, na ktorú sa písalo gríflom, žiaci iné pomôcky nemali. Pretože v škole boli deti prevažne evanjelického náboženstva (4 žiaci boli zo židovských rodín), učili sa z katechizmu a biblie a zo spevníka spievať náboženské piesne. Učiteľka platila obec a o vykurovanie sa museli starať rodičia detí. Každé dieťa nosilo denne z domu do školy 5 polienok dreva. V školskom roku 1944/45 a to 1. decembra 1944 sa začalo po prvýkrát učiť v novej školskej budove, hoci ešte nebola odovzdaná svojmu účelu. Krátky čas bola prepožičaná partizánom a bola v nej umiestnená nemocnica, neskoršie ubytovacia miestnosť a dve krajčírskedielne. V školskom roku 1945/46 boli všetci žiaci 6.-8. ročníka tunajšej školy preškolení do štátnej meštianskej školy v Uhrovci. V Žitnej zostali dve triedy s piatimi ročníkmi. Manželia Radošovi naučili takmer všetkých pôvodných obyvateľov obce Žitná-Radiša čítať a písať. Boli to ľudia, ktorí žili s dedinou. Boli učiteľmi i radcami. Boli to učiteľia, ktorí sa svojou činnosťou hlboko zapísali do histórie obce i do srdc všetkých ich bývalých žiakov. Škola sa počas ich účinkovania zapájala do všetkých verejných osláv kultúrnym programom, napomáhala skrášľovaniu obce. Žiaci dosahovali veľmi dobré výchovno-vyučovacie výsledky. V školskom roku 1976/77 obec i školu navštívila spisovateľka Mária Ďuríčková-Piecková, ktorá tu učila v školskom roku 1940/41. Od 1. septembra 1981 bola zrušená ZŠ 1.-3. ročník v Žitnej-Radiši a žiakov pričlenili k ZŠ v Uhrovci (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/skolstvo-v-obci>, 15.9.2015).

Materská škola

V jesenných mesiacoch roku 1946 bola zriadená materská škola s kapacitou 30 detí a umiestnená bola v budove novej školy na prízemí. Spočiatku sa v materskej škole nepodávala strava, až v roku 1964 bola zriadená kuchyňa a deťom sa podávala desiata, obed, olovrant (<http://www.zitna-radisa.sk/o-obci/skolstvo-v-obci>, 15.9.2015). V školskom roku 2022 bolo v materskej škole evidovaných 23 detí.

Materské školy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	22	26	17	17	18	16	21	20	20	22	23
MŠ - štátne - deti	22	26	17	17	18	0	0	0	0	0	0
MŠ - štátne - triedy	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
MŠ - štátne - učiteľia	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚSR, 2024

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru sociálnej pomoci v obci.

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Partizánskom, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- opatrovateľská služba
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov
- stretnutia dôchodcov
- uvítanie do života novorodencov obce
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese B. n. Bebravou.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres B. n. Bebravou	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	5	7	7	7	8	8	7	7	7	7	7
P. m. k 31.12 spolu	152	152	154	142	154	134	152	159	158	150	154
P. m. v zariad. pre seniorov	130	120	30	30	37	37	37	37	37	37	37
P. m. v DD	228	235	225	221	222	190
P. m. v DSS pre postih. dos.	369	372	455	526	407	415	448	460	478	487	474
P. m. v DSS pre pos. deti	37	37	21	21	15	14	11	12	11	26	30

Zdroj: Štatistický úrad SR (Výkaz Soc 1-01)

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obec nemá zriadený svoj zdravotný obvod. V obci sa žiadne zdravotnícke zariadenie nenachádza. Obyvatelia môžu navštevovať zdravotné stredisko v Uhrovci, prípadne vyššiu zdravotnú starostlivosť v okresnom meste B. n. Bebravou.

2.13. ŠPORT

Športová infraštruktúra v obci je riešená na dostatočnej úrovni. V obci sa nachádza jedno futbalové ihrisko. Okolo obce sa rozprestiera poľovnícky revír. V obci je činný futbalový a stolnotenisový športový klub.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. V rámci oblasti kultúry má obec vybudovanú aj obecnú knižnicu. Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho

zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely. Je potrebné rovnako vybudovanie podmienok rozvoja FSK Rozmajrín (priestory, hudobné nástroje, kroje a pod.).

Kultúrne podujatia

Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú tanečné zábavy, besiedky, Deň matiek, Hody, Silvestrovská zábava, Fašiangy, stavenie mája, Oslavy SNP, Jubilanti, Vianoce, príchod Mikuláša, Slávnosť pod jedličkou.

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nachádza špecializované ubytovacie zariadenie. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa aj na súkromí, resp. v chatách nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce. Hlavným ubytovacím zariadením je súkromná chata Hôrky. Privát Hôrky sa nachádza v tichom prostredí Strážovských vrchov v Žitnej - Radiši, časť Karolínthal, 13 km od Bánoviec n. Bebravou. Prostredie je predurčené na turistiku, cykloturistiku - hrad Uhrovec, Jankov vršok, Rokoš (1010 m), Čierny vrch (996 m), prípadne zjazdové lyžovanie (800 a 400m zjazdovky, 400m aj umelo zasnežovaná) v Závade pod Čiernym vrchom - 10 km, kúpanie v termálnom kúpalisku Pažiť vzdialenom 13 km alebo kúpalisku v Partizánskom vzdialenom 25km, vodná nádrž Prusy s Rybárskou Baštou, rodný dom L. Štúra a A. Dubčeka v Uhrovci - 7 km. Autoturistika do 45 km - hrad a galéria v Trenčíne, kúpeľné mesto Trenčianske Teplice, termálne kúpalisko Čajka, ZOO a zámok v Bojniciach, priehrada v Nitrianskom Rudne, golfové odpalisko v Koši. Privát Hôrky je ubytovanie v rodinnom dome v novostavbe. Pobyť možno stráviť v novozariadených dvojizbových bytoch, apartmánach: 2 spálne (1/2; 1/2) + prístelka, kúpeľňa so sprchou a vaňou, samostatné WC, priestranná kuchyňa, kompletne

vybavená (chladnička s mrazničkou, plyn. sporák + el. rúra, mikrovlnka, varná kanvica, riad), TV-SAT, balkón s posezením (prípadne terasa) s výhľadom na Strážovské vrchy. Pre ubytovaných hostí je tu možnosť: stolný tenis, v letných dňoch posezenie pri potoku s možnosťou opekania a grilovania, parkovanie v areáli zdarma, detské ihrisko a možnosť požičania bicykla.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú poskytované v miestnych pohostinstvách (Flek), ako aj v ubytovacom zariadení. V obci chýba reštauračné zariadenie, ktoré by v tradičnom prostredí poskytovalo príležitostným ale aj ostatným návštevníkom obce tradičné jedlá typické pre túto oblasť.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

V obci chýba vybavenosť účelovými zariadeniami na realizáciu rekreačného cestovného ruchu. Disponibilné prírodné a kultúrne - historické podmienky obec zaraďujú medzi oblasti s potenciálom rozvoja poznávacej turistiky vrátane cieľových a pobytových príležitostí cestovného ruchu - turistické trasy poznávania biodiverzity prírody (cyklistické aj pešie). S perspektívnym cieľom rozvoja je zvýšenie využiteľnosti disponibilného potenciálu cestovného ruchu na rozvoj ekonomických aktivít spojených s cestovným ruchom v regióne, využívaním kultúrnych pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu, podpory rozvoja kultúrneho dedičstva a tradičných remesiel. Chotár je vhodný pre krátkodobý cestovný ruch prevažne letného využitia na báze turistiky, cykloturistiky, vlastivedy, ale aj poľovníctva a pod. regionálneho významu.

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2018 – 2023

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 018	2019	2020	2 021	2022	2 023
Bežné príjmy	187165	206337	196284	236147	219698	250816
Bežné výdavky	175792	188732	1932430	208743	214820	240488
Kapitálové príjmy	30615	0	164980	75998	0	9600
Kapitálové výdavky	0	92772	245880	0	0	0
Príjmy finančných operácií	345	91434	84017	16139	9543	7705
Výdavky finančných operácií	0	2500	0	109998	5000	3000
Príjmy celkom	218126	298271	445282	328285	229241	268122
Výdavky celkom	175792	284004	439124	318741	219820	243488

Zdroj: OcÚ Žitná Radiša, 2023

Počas celého obdobia hospodárila obec s prebytkovým rozpočtom. Obec vytvára rezervu na spolufinancovanie projektov, prípadne na iné potreby (kapitálové, alebo bežné).

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva (5 poslancov) a starostu obce Žitná Radiša. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

2.20. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Žitná Radiša je súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Trenčiansky kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou pre investorov, s dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Na základe ekonomickej štruktúry sa TSK považuje za priemyselný región. Má dlhú tradíciu najmä v oblasti chemického (gumárenského), textilného a strojárského priemyslu (stále v procese reštrukturalizácie). V regióne sa rozvíjajú aj progresívne odvetvia, ako je napríklad elektrotechnická výroba, kde smerujú aj významné zahraničné investície a dodávky pre automobilový priemysel. V kraji sú 4 priemyselné parky s prevahou strojárského priemyslu. Z hospodárskeho hľadiska má kraj dve výrazne odlišné oblasti oddelené Považským Inovcom, a to Považie a Ponitrie. Na Považí dominuje strojárstvo a textilný priemysel. V súčasnosti sa radí medzi ekonomicky najsilnejšie kraje Slovenska. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania MSP. TSK nepatrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, a to aj napriek tradícii kúpeľníctva. Má nízku ubytovaciu kapacitu a dosiahol jednu z najnižších návštevností (8,1 %) po TTK a Trenčianskom kraji. Celkom možno očakávať, že TSK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude viac dominovať strojársky a možno elektrotechnický priemysel, prostredníctvom inovácií aj pozícia chemického priemyslu by mohla byť udržateľná, ohrozená je pozícia textilného priemyslu a baníctva.

Inovačný potenciál regiónu by sa mal v budúcnosti zamerať na inovácie v elektrotechnickom priemysle a chemickom, a predovšetkým v oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a pod. TSK disponuje veľmi dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Kraj križuje medzinárodne významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko - Bratislavu - Trenčín - Košice - Poľsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky (Trenčín - Brno). Krajom prechádza aj významný cestný koridor Bratislava - Trenčín - Žilina. Najvýznamnejší je diaľničný ťah D1, vybudovaný po Ružomberok. Krajom prechádza viac ako pätina (80,3 km) diaľničných ťahov Slovenska. Prírodné zdroje TSK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú zdroje minerálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve (NSRR, 2012, s.64-68).

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v chemickom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle a IKT. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TSK nízka. Za najväčší rozvojový potenciál regiónu TSK možno považovať:

- výhodnú geografickú polohu medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselnú tradíciu a dobrú exportnú výkonnosť, diverzifikovanú odvetvovú infraštruktúru s vybudovanou energetickou sieťou,

- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry, vysoký stupeň flexibility malého a stredného podnikania,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárskeho priemyslu,
- existencia konkurencieschopných výrobkov (poľnohospodárstvo).

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TSK je tvorená priemyselnou tradíciou, výhodnou geografickou polohou, nadregionálnymi väzbami, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a konkurencieschopným poľnohospodárstvom a predpokladom pre rozvoj vysoko sofistikovaných služieb podporujúcich aj rozhodujúce priemyselné odvetvia.

Strategické ciele:

1. zvyšovať produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
2. rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
3. zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
4. rozvíjať nové ekologicky orientované služby a MSP,
5. vybudovať rýchlostnú komunikáciu R2,
6. využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetviami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry s prepojením celého regiónu západ - východ (stredné Považie - horná Nitra),
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva (NSRR, 2012, s.64-68).

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Vyhodnotenie PHSR

7.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.	
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu a EÚ.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.2	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselnej zóny v obci - príprava územia a realizácia infraštruktúry - severne od PD.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.3	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.4	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.5	Zvýšenie kapacít informačných a poradenských služieb a podpora vzdelávania firiem.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.6	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.7	Podporovanie zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú pre obec typické.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.8	Rekonštrukcia existujúcej zastaralej priemyselnej zóny, s dôrazom na zavádzanie nových technológií - areál v centre obce.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.9	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.10	Rekonštrukcia obecných budov pre účely prenájmu podnikateľským subjektom.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.11	Výstavba nájomných bytov v obci.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.12	Rozvoj agroturistiky - zriadenie chovu koní s príslušenstvom a ubytovacích zariadení.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.13	Zriadenie obecnej pekárne.	nesplnené

Opatrenie 6.1.1.14	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.15	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskeho dvora PD.	nesplnené
Opatrenie 6.1.1.16	Nákup novej technológie do hospodárskeho dvora PD.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu	
Opatrenia 6.1.2.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	nesplnené
Opatrenia 6.1.2.2	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí obce vytvorené ideálne podmienky.	nesplnené
Opatrenia 6.1.2.3	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu.	nesplnené

7.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.1.1	Rekonštrukcia povrchu vozovky štátnej cesty v obidvoch častiach obce.	splnené
Opatrenie 6.2.1.2	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov.	nesplnené
Opatrenie 6.2.1.3	Budovanie miestnych cyklotrás.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 6.2.2.1	Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV, prípadne priemyselné zóny.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.2	Rekonštrukcia miestneho vodovodu.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	splnené
Opatrenie 6.2.2.4	Výstavba splaškovej kanalizácie.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.5	Úprava verejných plôch.	čiastočne splnené
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.7	Zriadenie verejného Internetu.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.8	Regulácia koryt miestneho potoka prechádzajúceho cez obec.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.9	Rekonštrukcia domu smútku.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.10	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.11	Rekonštrukcia oplotenia cintorína, ochrana a údržba porastov v okolí cintorína - rozšírenie cintorína.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.12	Rekonštrukcia obecného úradu.	čiastočne splnené
Opatrenie 6.2.2.13	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice.	splnené
Opatrenie 6.2.2.14	Výstavba ČOV.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.15	Vybudovanie rozvodov plynu a regulačnej stanice.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.16	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.17	Realizácia a údržba parkovej úpravy v strede obce.	nesplnené
Opatrenie 6.2.2.18	Realizácia izolačnej zelene okolo poľnohospodárskeho družstva, navrhovaných výrobných areálov a cintorínov.	nesplnené

7.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.3.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenie 6.3.1.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k ...	čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.1.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v celej obci.	čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.1.3	Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci.	čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.1.4	Výstavba obecného kompostoviska.	nesplnené

Opatrenie 6.3.1.5	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	nesplnené
Opatrenie 6.3.1.6	Rozšírenie separácie TKO, zabezpečenie zberných nádob.	čiastočne splnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.3.2	Informovanosť a poradenstvo	
Opatrenie 6.3.2.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.3.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd	
Opatrenie 6.3.3.1	Zabezpečiť výstavbu kanalizačnej siete a spustenie čističky odpadových vôd, znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň.	nesplnené
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.3.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá).	čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.3.4	Zabezpečiť ochranu vodných zdrojov.	čiastočne splnené
Opatrenie 6.3.3.5	Zamedziť možnostiam znečistenia povrchových vôd tunajším poľnohospodárskym družstvom.	čiastočne splnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.3.4	Ochrana ovzdušia	
Opatrenie 6.3.4.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	nesplnené

7.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.4.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.	
Opatrenie 6.4.1.1	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (dom opatrovateľskej služby, domov dôchodcov).	nesplnené
Opatrenie 6.4.1.2	Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby - domov dôchodcov.	nesplnené
Opatrenie 6.4.1.3	Výstavba nájomných bytov v obci.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.4.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.	
Opatrenie 6.4.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu v obci.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.5	Zvýšiť úroveň poskytovaných sociálnych služieb.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.6	Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.7	Rozšírenie opatrovateľskej služby.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.8	Zriadenie klubu dôchodcov.	nesplnené
Opatrenie 6.4.2.9	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.	nesplnené

7.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.	
Opatrenie 6.5.1.1	Modernizovať a rekonštruovať budovu materskej školy.	čiastočne splnené

Opatrenie 6.5.1.2	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.	častočne splnené
Opatrenie 6.5.1.3	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov športového areálu.	nesplnené
Opatrenie 6.5.1.4	Rozšírenie priestorov obecnej knižnice.	nesplnené
Opatrenie 6.5.1.5	Zriadenie učebne s výpočtovou technikou.	nesplnené
Opatrenie 6.5.1.6	Výstavba altánku v priestoroch areálu materskej školy.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/častočne splnené/splnené)
Cieľ 6.5.2.	Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.	
Opatrenie 6.5.2.1	Výbudovanie športového areálu v obci.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.2	Výstavba cykloturistických trás.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.3	Rekonštrukcia tribúny a šatní pre potreby futbalového ihriska.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.4	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.5	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.6	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.7	Podporovať talentovanú mládež.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.8	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	nesplnené
Opatrenie 6.5.2.9	Rekonštrukcia oplatenia futbalového ihriska.	Častočne splnené

7.6 KULTÚRA

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/častočne splnené/splnené)
Cieľ 6.6.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.	
Opatrenie 6.6.1.1	Rekonštrukcia spoločenskej sály kultúrneho domu.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.2	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov vo obci.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.3	Prepojiť obec so subjektami cestovného ruchu, agroturistiky.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.4	Budovanie remeselníckych dvorov.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.5	Výbudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové ..	splnené
Opatrenie 6.6.1.7	Zabezpečenie ozvučenia spoločenskej sály.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.8	Výstavba otvoreného pódia na námestí obce.	nesplnené
Opatrenie 6.6.1.9	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí – Deň obce, Hody, atď'..	splnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/častočne splnené/splnené)
Cieľ 6.6.2	Organizačné zabezpečenie	
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/častočne splnené/splnené)
Cieľ 6.6.3	Propagácia v oblasti kultúry	
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	nesplnené
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce pre školy aj subjekty cestovného ruchu.	nesplnené
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	nesplnené

7.6 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.8.1	Účinná propagácia obce.	
Opatrenie 6.8.1.1	Vytvorenie samostatnej www stránky obce.	splnené
Opatrenie 6.8.1.2	Spracovať globálnu koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme.	nesplnené
Opatrenie 6.8.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	nesplnené

Ciele a opatrenia		Plnenie (nesplnené/čiastočne splnené/splnené)
Cieľ 6.8.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.	
Opatrenie 6.8.2.1	Výstavba náučného chodníka k prírodnému útvaru – jaskyni Melkova skala.	nesplnené
Opatrenie 6.8.2.2	Vybudovanie oddychovej zóny obce.	nesplnené
Opatrenie 6.8.2.3	Rozvoj agroturistiky - zriadenie chovu koní s príslušenstvom a ubytovacích zariadení.	nesplnené
Opatrenie 6.8.2.3	Výstavba reštauračného zariadenia.	nesplnené
Opatrenie 6.8.2.4	Výstavba ubytovacieho zariadenia.	nesplnené
Opatrenie 6.8.2.5	Vybudovanie športového areálu v obci.	nesplnené

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúce SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Žitná Radiša nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prekročiť k formulácii špecifických cieľov.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Analýza silných a slabých stránok - S - W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné..

Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Žitná- Radiša a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- celkovo 9 činných podnikateľov – právnické osoby,- 13 fyzických osôb podnikateľov,- existujúci areál poľnohospodárskeho dvora,- rozsiahle plochy hospodárskych lesov,- poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 31 % katastra obce,- prítomnosť 1 maloobchodnej prevádzky potravinárskeho tovaru a 1 zmiešaného tovaru,- rozloha 273,4 ha ornej pôdy,- dobrá dostupnosť okresného mesta B.n.Bebravou,- prechádzajúca cesta III,	<ul style="list-style-type: none">- nerozvinutý pracovný trh v obci,- nevyužívané poľnohospodárske objekty,- vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku,- nízke možnosti zamestnania v obci,- nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce,- nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,- stagnácia podnikateľskej sféry,- nerozvíjajúce sa MaSP,

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie polohového potenciálu obce Žitná Radiša s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta B.n.Bebravou, - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta III prepájajúca obec s okresným mestom B.n.Bebravou, ako aj spádovej obce Uhrovec, prepojenie obce cestou III triedy, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 5 km, - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, Prievidza - dobré pokrytie obce zastávkami SAD 6, - vybudované parkovacie plochy na námestí a OcÚ – 10 p.m., - 15 parkovacích miest pre potreby športovej infraštruktúry, - 3 vybudované parkovacie plochy pre potreby materskej školy, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III triedy, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúce dopravné značenie v obci, - zanesené odvodňovacie jarky pozdĺž štátnej cesty III triedy a miestnych komunikáciách, - nedostatočná prístupová komunikácia k miestnej vodnej nádrži, - nevyhovujúci stav autobusových zastávok, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia v osobnej doprave (10 km), - nedostatočná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie chodníka pozdĺž cesty III, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu,

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia 2 cintorínov, - dostatočná kapacita miestnych cintorínov, - existencia domu smútku, - vybudovaný vodovod napojený na skupinový vodovod, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - vybudovaná telefónna sieť, - existencia plôch pre rozvoj IBV, - v obci je 4G pokrytie 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia rozvodnej siete plynu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete – častá poruchovosť, - nedostatočné osvetlenie jednotlivých častí obce, - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 70 %, T - mobile - 60 %, O2 – 60 %, potrebná revitalizácia cintorína, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN,

	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich stansformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostupnosť optickej siete
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - kompletná rekonštrukcie elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - výstavba rozvodnej siete plynu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia splaškovej kanalizačnej siete vo všetkých častiach obce, - existencia problému čiernych skládok, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Bebrava, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska, - výstavba splaškovej kanalizačnej siete a ČOV - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EU v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd potoka Bebrava, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - nedobudované oddychové zóny v obci, - nevybudované protipovodňové opatrenia,

<ul style="list-style-type: none"> - blízka alokácia CHKO Strážovské vrchy, - prechádzajúce hydrické koridory – potok Radiša a Omastianský potok, - územie európskeho významu – Rokoš, - rozsiahle plochy lesov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nezregulované koryto Omastianskeho potoka a potoka Radiša, - nedoriešená estetická zeleň, - nedobudované oddychové zóny, - nevybudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - znečistené ovzdušie vo večerných hodinách – pálenie BRKO po zotmení, - potreba čistenia koryta potoka Omastiná a Radiša, - blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: výrobné prevádzky v meste B.n.Bebravou, Trenčín, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - regulácia koryt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba pre obyvateľov, - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - organizované kultúrne podujatia pre obyvateľov v dôchodkovom veku, - celkovo 7 zariadení poskytujúcich sociálne služby v okrese B.n.Bebravou, - vhodné, pokojné prostredie pre prežitie staroby v domácom prostredí, 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotníckych služieb v obci – nutné dochádzať do Bánoviec n. B., - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - absencia nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nedoriešená sociálna sieť,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie ambulancie všeobecného lekára aspoň 1 x za týždeň, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - výstavba nájomného bytového domu, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,
--	---

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy, - existencia futbalového ihriska v blízkosti hlavnej cesty, - existencia poľovníckych revírov, - možnosti rozvoja turistiky, - činný stolnotenisový športový klub,	- zastaralá budova materskej školy, - nevyhovujúce kúrenie materskej školy, - nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku, - nedostatok zariadení pre trávenie voľného času,
Príležitosti	Ohrozenia
- modernizácia zariadení predškolskej výchovy, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Žitná Radiša, skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia kultúrneho domu v obci v centrálnej časti, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - pravidelné kultúrne akcie, - existencia speváckeho zboru žien, - činnosť divadelných ochotníkov, - organizovanie tanečných zábav, besiedok, - organizovanie Silvestrovských zábav, Hodov, stávanie mája, Oslavy SNP, jubilanti,	- nevyhovujúci technický stav domu kultúry, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - pokles záujmu o kultúru, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie všetkých interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zoslabovanie tradičného vnímania obce Žitná Radiša, - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - CHKO Strážovské vrchy, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických možností, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia ubytovacieho zariadenia - penzión Hôrky, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - Nevybudované oficiálne cykloturistické trasy - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Žitná Radiša v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Žitná Radiša vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality – CHKO Strážovské vrchy, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v Uhrovej doline, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v časti Žitná, - vybudovaná požiarňa zbrojnica, - dobrovoľný hasičský zbor, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prístup na internet v budove obecného úradu, - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - modernizácia pripojenia k internetu - privedenie optickej siete do obce 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiaми alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narúšanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Žitná Radiša a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Žitná Radiša patrí nepriaznivý (z hľadiska štruktúry) demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete a mostov na obecných komunikáciách ktoré sa nachádzajú na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Žitná Radiša vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ŽITNÁ RADIŠA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Žitná Radiša. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Žitná Radiša a stanovenie

relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR TNSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Žitná Radiša poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerat' ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Žitná Radiša je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité. Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Obec Žitná Radiša je súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHSR obce Žitná Radiša:

Hlavné disparity TNK:

v pôdohospodárstve

- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v strojárskom priemysle;
- nedostatočná spolupráca existujúcich VŠ s podnikateľskou sférou v oblasti vedy,

výskumu a inovácií;

- pokles v ťažbe uhlia, problémy súvisiace s útlmovým programom, nedokončená reštrukturalizácia významných odvetví priemyslu;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja;
- pretrvávajúca vysoká koncentrácia v odvetviach strojárkeho priemyslu so zameraním na špeciálnu výrobu;
- nízka úroveň inovácie produktov a zaostávanie v exportnej výkonnosti;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb a produktov;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére, podporné služby sa koncentrujú len vo väčších mestách (Trenčín, Prievidza);

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody a nezájum investorov z titulu dopravy;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- chýbajúci ucelený systém celoživotného vzdelávania.

Hlavné faktory rozvoja TNK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov;

v službách

- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva;
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií;

v technickej infraštruktúre

- zámery týkajúce sa splavenia Váhu, ekologizácia dopravy;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby minimálne na úrovni západ - východ;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
- dobré pokrytie územia lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych službách a kultúre;

- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie (NSRR, 2013, s.66-67).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Žitná Radiša v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + celkovo 9 činných podnikateľov – právnické osoby, + 13 fyzických osôb podnikateľov, + existujúci areál poľnohospodárskeho dvora, + rozsiahle plochy hospodárskych lesov, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 31 % katastra obce, + prítomnosť 1 maloobchodnej prevádzky potravinárskeho tovaru a 1 zmiešaného tovaru, + rozloha 273,4 ha ornej pôdy, + dobrá dostupnosť okresného mesta B.n.Bebravou, + prechádzajúca cesta III, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci, - nevyužívané poľnohospodárske objekty, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - stagnácia podnikateľskej sféry, - nerozvíjajúce sa MaSP,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta III prepájajúca obec s okresným mestom B.n.Bebravou, ako aj spádovej obce Uhrovec, + prepojenie obce cestou III triedy, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 5 km, + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, Prievidza + dobré pokrytie obce zastávkami SAD 6, + vybudované parkovacie plochy na námestí a OcÚ – 10 p.m., + 15 parkovacích miest pre potreby športovej infraštruktúry, + 3 vybudované parkovacie plochy pre potreby materskej školy, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III triedy, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúce dopravné značenie v obci, - zanesené odvodňovacie jarky pozdĺž štátnej cesty III triedy a miestnych komunikáciách, - nedostatočná prístupová komunikácia k miestnej vodnej nádrži, - nevyhovujúci stav autobusových zastávok, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia v osobnej doprave (10 km), - nedostatočná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia 2 cintorínov, + dostatočná kapacita miestnych cintorínov, + existencia domu smútku, + vybudovaný vodovod napojený na skupinový vodovod, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + dostatočná kapacita elektrickej siete, + vybudovaná telefónna sieť, + existencia plôch pre rozvoj IBV, + v obci je 4G pokrytie 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia rozvodnej siete plynu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete – častá poruchovosť, - nedostatočné osvetlenie jednotlivých častí obce, - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 70 %, T - mobile - 60 %, O2 – 60 %, potrebná revitalizácia cintorína, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich stansformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostupnosť optickej siete

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia splaškovej kanalizačnej siete vo všetkých častiach obce, - existencia problému čiernych skládok, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Bebrava, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + blízka alokácia CHKO Strážovské vrchy, + prechádzajúce hydrické koridory – potok Bebrava, + územie európskeho významu – Rokoš, + rozsiahle plochy lesov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - nedobudované oddychové zóny v obci, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - nezregulované koryto Omastianskeho potoka a potoka Radiša, - nedoriešená estetická zeleň, - nedobudované oddychové zóny, - nevybudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - znečistené ovzdušie vo večerných hodinách – pálenie BRKO po zotmení, - potreba čistenia koryta potoka Omastiná a Radiša, - blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: výrobné prevádzky v meste B.n.Bebravou, Trenčín, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečená opatrovateľská služba pre obyvateľov, + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + organizované kultúrne podujatia pre obyvateľov v dôchodkovom veku, + celkovo 7 zariadení poskytujúcich sociálne služby v okrese B.n.Bebravou, + vhodné, pokojné prostredie pre prežitie staroby v domácom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotníckych služieb v obci – nutné dochádzať do Bánoviec n. B., - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - absencia nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nedoriešená sociálna sieť,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia materskej školy, + existencia futbalového ihriska v blízkosti hlavnej cesty, + existencia poľovníckych revírov, 	<ul style="list-style-type: none"> - zastaralá budova materskej školy, - nevyhovujúce kúrenie materskej školy,

+ možnosti rozvoja turistiky, + činný stolnotenísový športový klub	- nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku, - nedostatok zariadení pre trávenie voľného času,
---	--

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia kultúrneho domu v obci v centrálnej časti, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + pravidelné kultúrne akcie, + existencia speváckeho zboru žien, + činnosť divadelných ochotníkov, + organizovanie tanečných zábav, + organizovanie Silvestrovských zábav, Hodov, stávanie mája, Oslavy SNP, jubilanti,	- nevyhovujúci technický stav domu kultúry, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - pokles záujmu o kultúru, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce, + CHKO Strážovské vrchy, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických možností, + existencia poľovníckeho revíru, + existencia ubytovacieho zariadenia - penzión Hôrky,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - Nevybudované oficiálne cykloturistické trasy - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupná v časti Žitná, + vybudovaná požiarňa zbrojnica, + dobrovoľný hasičský zbor,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prístup na internet v budove obecného úradu, + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Žitná Radiša.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina

obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša 2025 - 2034

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE ŽITNÁ RADIŠA

Vízia

Obec Žitná - Radiša zabezpečí vyrovnaný hospodársky a sociálny rozvoj svojim obyvateľom, poskytne a vytvorí priaznivé podmienky pre plnohodnotný život stálym občanom ako aj návštevníkom obce. Pre svojich obyvateľov sa bude snažiť poskytnúť kvalitné komunálne a sociálne služby. Obec sa bude zameriavať na podporu podnikania v cestovnom ruchu, pre ktorý má ideálne prírodné podmienky ale aj rozvoj podnikania v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a drevovýrobe. Obec sa stane významným strediskom cestového ruchu, a bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Žitná Radiša. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Žitná Radiša a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Žitná Radiša disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Žitná Radiša všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Žitná Radiša v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte údržba, rekonštrukcia a rozšírenie už existujúcej siete LED verejného osvetlenia. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej. Prepojenie vodovodnej siete s vodným zdrojom Omastiná.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Žitná Radiša so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorína.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Žitná Radiša považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Žitná Radiša v súčasnosti má súkromnú materskú školu Florinka.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Žitná Radiša či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Žitná Radiša v súlade so svojím zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje obecnú knižnicu. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Veľkou výzvou je aj podpora Folklórnej skupiny Rozmajrín. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhšie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzistátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľádovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Žitná Radiša nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Žitná Radiša, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu (potenciálne využitie opustených areálov poľnohospodárskej výroby) a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľádovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás prepájajúcich obce mikroregiónu Uhrovskej doliny.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie

zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Žitná Radiša je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Žitná Radiša. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Žitná Radiša, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1
Opatrenie 1.1.1
Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2
Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
Revitalizácia zóny poľnohospodárskej výroby v južnej časti obce v smere na mesto B.n.Bebravou.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3
Opatrenie 1.3.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1
Opatrenie 2.1.1
Opatrenie 2.1.2
Opatrenie 2.1.3
Opatrenie 2.1.4
Opatrenie 2.1.5

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2
Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1
Opatrenie 3.2
Opatrenie 3.3
Opatrenie 3.4
Opatrenie 3.5
Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Revitalizácia pietnych miest v obci.
Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.
Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.
Výstavba rozvodnej siete plynu.
Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1
Opatrenie 4.2
Opatrenie 4.3
Opatrenie 4.4
Opatrenie 4.5

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Rekultivácia čiernych skládok.
Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Výstavba splaškovej kanalizačnej siete (do 2000 EO).

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1. Cieľ 5.1 Opatrenie 5.1.1	Informovanosť a poradenstvo Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2. Cieľ 5.2 Opatrenie 5.2.1 Opatrenie 5.2.2 Opatrenie 5.2.3	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami. Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach. Revitalizácia protizáplavových opatrení. Revitalizácia vodných tokov.
Podprogram 5.3. Cieľ 5.3 Opatrenie 5.3..1	Ochrana ovzdušia Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce. Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4. Cieľ 5.4 Opatrenie 5.4.1 Opatrenie 5.4.2	Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia. Realizácia protierózných opatrení. Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1. Cieľ 6.1 Opatrenie 6.1.1 Opatrenie 6.1.2 Opatrenie 6.1.3 Opatrenie 6.1.4	Sociálne služby Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Výstavba DSS/DD. Zriadenie centra pre matky s deťmi. Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázaných. Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Široká – 2x6 b.j..
Podprogram 6.2. Cieľ 6.2 Opatrenie 6.2.1	Zdravotnícke služby Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb. Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1. Cieľ 7.1 Opatrenie 7.1.1 Opatrenie 7.1.2	Vzdelávanie Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci. Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže. Modernizácia predškolského zariadenia.
Podprogram 7.2. Cieľ 7.2. Opatrenie 7.2.1 Opatrenie 7.2.2	Šport Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou.

Podprogram 8.1. Cieľ 8.1 Opatrenie 8.1.1 Opatrenie 8.1.2	Kultúrna infraštruktúra Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni. Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.
Podprogram 8.2. Cieľ 8.2 Opatrenie 8.2.1	Organizačné zabezpečenie Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci. Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3. Cieľ 8.3 Opatrenie 8.3.1	Propagácia v oblasti kultúry Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry. Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Rozšírenie kamerového systému.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša 2025 - 2034

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity [Tvorba podmienok.](#)

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity [Podpora ponuky predajní potravinárskeho tovaru.](#)
[Podpora ponuky stravovacích zariadení v obci.](#)
[Vytváranie priestorových podmienok na poskytovanie komerčných služieb.](#)
[Podpora ponuky ubytovacích služieb.](#)

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Revitalizácia zóny poľnohospodárskej výroby v južnej časti obce v smere na mesto B.n.Bebravou.
Aktivity [Vypracovanie technickej dokumentácie.](#)
[Rekonštrukcia a revitalizácia areálu poľnohospodárskeho podniku.](#)

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity [Spracovanie technickej dokumentácie.](#)
[Inštalácia sietňových kolektorov na budovu obecného úradu, MŠ a hasičskej zbrojnice.](#)

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Žitná Radiša. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Žitná (cca. 2 km) Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Radiša (cca. 1 km). Rekonštrukcia premostení na miestnych komunikáciách (4 mosty)
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Rekonštrukcia cesty III triedy. Rekonštrukcia premostení na štátnej ceste.
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Kšinná, Uhrovské Podhradie, Uhrovec.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore OčÚ. Dostavba parkoviska pre potreby obecných cintorínov. Výstavba parkoviska pre potreby objektov CR.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž cesty III triedy v časti Žitná a časti Radiša.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivity	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...). Vypracovanie technickej dokumentácie. Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.
-----------------------------	---

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenie 3.2 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu cintorínov. Rekonštrukcia domu smútku. Vysporiadanie pozemkov pod cintorínmi.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete, prepojenie siete s vodným zdrojom Omastiná.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete. Rozšírenie elektrických rozvodov VN. Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Výstavba rozvodnej siete plynu. Výstavba rozvodnej siete. Výstavba regulačnej stanice.
Opatrenie 3.6 Aktivity	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby. Realizácia plôch pre rozvoj IBV v časti Zádikovčie. Realizácia plôch pre rozvoj HBV v časti Široká, Radiša.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
- Aktivity Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.
Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
- Opatrenie 4.2 Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
- Aktivity Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
- Opatrenie 4.3 Rekultivácia čiernych skládok.
- Aktivity Lokalizácia čiernych skládok.
Likvidácia skládok.
- Opatrenie 4.4 Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
- Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).
Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).
Obstaranie mechanizácie pre potreby zberného dvora a kompostoviska.
- Opatrenie 4.5 Výstavba splaškovej kanalizačnej siete (do 2000 EO).
- Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba kanalizačnej siete v časti Žitná.
Výstavba kanalizačnej siete v časti Radiša.
Výstavba ČOV.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
- Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
- Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete, prepojenie s vodným zdrojom Omastiná.
- Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
- Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž štátnej cesty III. triedy.
Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž miestnych komunikácií.
Revitalizácia protipovodňových opatrení v blízkosti rieky Radiša a Omastianskeho potoka, rekonštrukcia existujúcej protipovodňovej retenčnej nádrže.
- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia vodných tokov.
- Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta vodného toku Radiša a Omastianskeho potoka a rekonštrukcia retenčnej nádrže Žitná.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
- Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania, budovanie fotovoltaických panelov na budove KD a OU a MŠ, hasičskej zbrojnice a futbalových kabín

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protierózných opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protierózných opatrení.
- Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny v blízkosti futbalového ihriska.
Výstavba oddychovej zóny v časti Záhumenské.
Výstavba oddychovej zóny v časti Dobranská.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.1.1 Výstavba DSS/DD.
Aktivity Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.
- Opatrenie 6.1.2 Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Aktivity Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
- Opatrenie 6.1.3 Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.
Aktivity Materiálno technické zabezpečenie.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
- Opatrenie 6.1.4 Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Široká – 2x6 b.j..
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba nájomných bytov – 2x6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity Možnosť rozvoja zdravotníckych služieb v budove bývalej materskej školy.
Rekonštrukcia priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 7.1.1 Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia priestorov.
Zabezpečenie vnútorného vybavenia.
- Opatrenie 7.1.2 Modernizácia predškolského zariadenia.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.

Rekonštrukcia a zateplenie budovy, prestavba časti budovy na obecný byt.
Modernizácia vnútorného vybavenia.

Modernizácia vykurovacieho systému MŠ.
Vysporiadanie pozemkov pod MŠ.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba multifunkčného ihriska v časti Žitná.
Revitalizácia areálu futbalového ihriska.
Výstavba workoutového ihriska v blízkosti futbalového ihriska.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia budovy domu kultúry, bezbarierové prístupy, úprava prístupových ciest, okolia KD a dvora za KD.
Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia podlahy, priestorov, sociálnych zariadení, javiska, obkladov stien, vybavenie kuchyne.
Modernizácia vybavenia domu kultúry, ozvučenie, osvetlenie, dvere.

Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia objektov pamätihodností.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimedialnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhladávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
 Aktivity Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
 Aktivity Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.
 Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
 Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
 Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.
 Podpora výstavby ubytovacích zariadení.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
 Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
 Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.
 Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
 Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry.
 Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry (výmena dverí, podlahy a steny OU, sociálne zariadenia, rekonštrukcia obradnej miestnosti, knižnice)

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Rozšírenie kamerového systému.
 Aktivity Rozšírenie kamerového systému pre monitorovanie obecných budov.
 Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecných cintorínov.
 Rozšírenie kamerového systému pre monitorovanie futbalového areálu.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivita Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v obci

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Aktivita Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivita Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	300

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Revitalizácia zóny poľnohospodárskej výroby v južnej časti obce v smere na mesto B.n.Bebravou.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	50
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	0	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	3 mil.

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Žitná Radiša	0	30 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	obec Žitná Radiša	0	100
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Žitná Radiša	0	1

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúr

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	3
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	3
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	-	1000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	6
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1000
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	600
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Žitná Radiša	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	1
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Žitná Radiša	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	35
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Žitná Radiša	100	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Žitná Radiša	0	1
Opatrenie 3.2	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	2500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	100
Opatrenie 3.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Žitná Radiša	95	100
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Žitná Radiša	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
Opatrenie 3.4	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
Opatrenie 3.5	Výstavba rozvodnej siete plynu.	Dĺžka vybudovanej siete	výsledok	km	obec Žitná Radiša	0	6
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
Opatrenie 3.6	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.	Vybudovaná plocha	výsledok	m ²	obec Žitná Radiša	0	15000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	50

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Žitná Radiša	0	18
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Žitná Radiša	0	15
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Žitná Radiša	0	13
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Žitná Radiša	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Žitná Radiša	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Žitná Radiša	0	15

Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Žitná Radiša	0	600
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Žitná Radiša	0	5
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
Opatrenie 4.6	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete (do 2000 EO).	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Žitná Radiša	0	6

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Žitná Radiša	90	100
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Žitná Radiša	0	2
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	50

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Žitná Radiša	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Žitná Radiša	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	443
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Žitná Radiša	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	250

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Výstavba DSS/DD.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	15
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	1
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	5
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	0
Opatrenie 6.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet vydaných jedál za deň	výsledku	m ²	obec Žitná Radiša	0	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	25
Opatrenie 6.1.4	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Široká – 2x6 b.j..	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	35
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	2

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	443

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Žitná Radiša	0	250
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	15
Opatrenie 7.1.2		Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	200

	Modernizácia predškolského zariadenia.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	20
--	--	--	----------	-------	-------------------	---	----

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	3
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	400
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	500
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	100
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Žitná Radiša	0	800
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Žitná Radiša	0	1000

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	1500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	300

	Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Žitná Radiša	0	500
	Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	1900	500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Žitná Radiša	0	750

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Žitná Radiša	0	15
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2000

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Žitná Radiša	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	200

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Žitná Radiša	0	1

	Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Žitná Radiša	0	7
	Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	0
	Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Žitná Radiša	0	400

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Rozšírenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Žitná Radiša	0	6
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	50
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Žitná Radiša	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Žitná Radiša	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybaví agendy sporej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Žitná Radiša	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Žitná Radiša	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Žitná Radiša	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Žitná Radiša	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Žitná Radiša	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Žitná Radiša	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Žitná Radiša	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Žitná Radiša	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20

	% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Žitná Radiša	20	40
	% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Žitná Radiša	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša 2025 - 2034

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE ŽITNÁ RADIŠA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, □ monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Žitná Radiša. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľa – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Žitná Radiša, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Žitná Radiša, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúci sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Žitná Radiša na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Žitná Radiša

Implementácia PHRSR obce Žitná Radiša sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Žitná Radiša je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Žitná Radiša. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Žitná Radiša budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Žitná Radiša.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2025 – 2034 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2021 - 2027. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickú realitu možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickú realitu. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja

implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Žitná Radiša je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Žitná Radiša. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Žitná Radiša vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Žitná Radiša (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Žitná Radiša). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Žitná Radiša. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Žitná Radiša a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Žitná Radiša. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Žitná Radiša na roky 2025 - 2034. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2025 – 2034) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Žitná Radiša najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy

projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Žitná Radiša. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Žitná Radiša pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Žitná Radiša. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Žitná Radiša, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2025 - 2034		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2030	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2027, 2029, 2031, 2033	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Žitná Radiša.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok,	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						Výročná správa obce, Záverečný účet	
5.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľsk é subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2031	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľsk é subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľsk é subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2033	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľsk é subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2034	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľsk é subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora ponuky predajní potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora ponuky stravovacích zariadení v obci.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Vytváranie priestorových podmienok na poskytovanie komerčných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora ponuky ubytovacích služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2		Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.				
Opatrenie 1.2.1		Revitalizácia zóny poľnohospodárskej výroby v južnej časti obce v smere na mesto B.n.Bebravou.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a revitalizácia areálu poľnohospodárskeho podniku.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.3		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.3.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Inštalácia snečných kolektorov na budovu obecného úradu, MŠ a hasičskej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Projekt 1.2.1			310	310	310	310	310			
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.3										
Projekt 1.3.1			12,75	12,75	12,75	12,75				

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Žitná - Radiša. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravných infraštruktúr je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1		Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.				
Opatrenie 2.1.1		Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Žitná (cca. 2 km).	65	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Radiša (cca. 1 km).	35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	Rekonštrukcia premostení na miestnych komunikáciách (4 mosty).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III triedy.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
	Rekonštrukcia premostení na štátnej ceste.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Kšinná, Uhrovske Podhradie, Uhrovec.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore OcÚ.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Dostavba parkoviska pre potreby obecných cintorínov.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba parkoviska pre potreby objektov CR.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž cesty III triedy v časti Žitná a v časti Radiša.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1		42,5	42,5	42,5	42,5	42,5	42,5			
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3		30,2	30,2	30,2	30,2	30,2				
Projekt 2.1.4			19	19	19	19				
Projekt 2.1.5	65	65	65	65	65	65	65			
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Projekt 2.2.1	5	5	5	5						

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 3.2	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Revitalizácia areálu cintorínov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia domov smútku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Vysporiadanie pozemkov pod cintorínmi.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 3.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia vodovodnej siete. Prepojenie siete s vodným zdrojom Omastiná	200	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
Opatrenie 3.4	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.
Opatrenie 3.5	Výstavba rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, SPP,a,s	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša, SPP,a.s.
	Výstavba regulačnej stanice.	podľa potreby	rozpočet obce, SPP,a,s	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša, SPP,a.s.
Opatrenie 3.6	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia plôch pre rozvoj IBV v časti Zádikovčie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Realizácia plôch pre rozvoj HBV v časti Široká, Radiša	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Cieľ 3										
Projekt 3.1	25	25	25	25						
Projekt 3.2					50,5	50,5	50,5	50,5		
Projekt 3.3							50	50	50	50
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok (10)	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Likvidácia skládok.	15	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba obecného kompostoviska.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Obstaranie mechanizácie pre potreby zberného dvora a kompostoviska.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
	Výstavba kanalizačnej siete v časti Žitná.	1000	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
	Výstavba kanalizačnej siete v časti Radiša.	700	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
	Výstavba ČOV.	700	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Cieľ 4										
Projekt 4.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Projekt 4.2										
Projekt 4.3	3	3	3	3	3					
Projekt 4.4	70,5	70,5	70,5	70,5						
Projekt 4.5				600	600	600	600			

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete, prepojenie s vodným zdrojom Omastiná	podľa potreby	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	ZVS, a.s., obec Žitná - Radiša
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž štátnej cesty III. triedy.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž miestnych komunikácií.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Revitalizácia protipovodňových opatrení v blízkosti rieky Radiša a Omastianskeho potoka, rekonštrukcia existujúcej protipovodňovej retenčnej nádrže.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Revitalizácia koryta vodného toku Radiša a Omastianskeho potoka a Rekonštrukcia retenčnej nádrže Žitná	120	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania. Budovanie fotovoltaických panelov na budove KD a OU a MŠ, hasičskej zbrojnice a futbalových kabín	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierozných opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša

	Realizácia protieróznych opatrení na poľnohospodárskej pôde.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba oddychovej zóny v blízkosti futbalového ihriska.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba oddychovej zóny v časti Záhumenské.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba oddychovej zóny v časti Dobranská.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2	35,5	35,5	35,5	35,5	35,5	35,5				
Projekt 5.2.3	25	25	25	25	25					
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Projekt 5.4.1			12,75	12,75	12,75	12,75				
Projekt 5.4.2		15,5	15,5	15,5	15,5	15,5	15,5			

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Výstavba DSS/DD.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zriadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 6.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázaných.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálne technické zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 6.1.4	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Široká – 2x6 b.j..					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Materiálno technické zabezpečenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba nájomných bytov – 2x6 b.j..	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Možnosť rozvoja zdravotníckych služieb v budove bývalej materskej školy.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Projekt 6.1.1			125	125	125	125				
Projekt 6.1.2						7,75	7,75	7,75	7,75	
Projekt 6.1.3										
Projekt 6.1.4	201,25	201,25	201,25	201,25						
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Projekt 6.2.1										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Revitalizácia priestorov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Zabezpečenie vnútorného vybavenia.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia predškolského zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia a zateplenie budovy, prestavba časti budovy na obecný byt.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Modernizácia vnútorného vybavenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Modernizácia vykurovacieho systému MŠ.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Vysporiadanie pozemkov pod MŠ.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Výstavba multifunkčného ihriska v časti Žitná.	300	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Revitalizácia areálu futbalového ihriska.	250	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Výstavba workoutového ihriska v blízkosti futbalového ihriska.	15	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Projekt 7.1.1	6,75	6,75	6,75	6,75						
Projekt 7.1.2	61,25	61,25	61,25	61,25						
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Projekt 7.2.1		113	113	113	113	113				
Projekt 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry, bezbariérový prístup, úprava prístupových ciest, okolia KD a dvora za KD.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia podlahy, priestorov, sociálnych zariadení, javiska, obkladov stien, vybavenie kuchyne.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Modernizácia vybavenia domu kultúry, ozvučenie, osvetlenie, dvere.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Rekonštrukcia objektov pamätihodností.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša

	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1	55	55	55	55						
Projekt 8.1.2			7,75	7,75	7,75	7,75				
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Projekt 8.3.1										
Projekt 8.3.2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Podpora výstavby ubytovacích zariadení.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
--	---	---------------	--	----------------	--------	------------------------

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Projekt 9.1.1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Projekt 9.1.2	0,5	0,5								
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Projekt 9.2.1	50	50	50	50	50	50	50	50		
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Žitná - Radiša
	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry, bezbariérový prístup	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry (výmena dverí, podlahy a steny OU, soriálne zariadenia, rekonštrukcia obradnej miestnosti, knižnice).	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozšírenie kamerového systému pre monitorovanie obecných budov.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery,	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

			iné grantové schémy			
	Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecného cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Rozšírenie kamerového systému pre monitorovanie futbalového areálu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Projekt 10.1.1	25	25	25	25						
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Projekt 10.2.1		12,5	12,5							

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Žitná - Radiša
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty. Vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v obci.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Žitná - Radiša

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Žitná - Radiša
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby		verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1	0,5	0,5	0,5	0,5						
Projekt 11.1.2		0,5	0,5	0,5	0,5					
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										
Projekt 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žitná Radiša 2015 - 2024

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

tis. €	Rok										
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Spolu
I. Hospodárska politika	171,1	269,55	598,05	585,55	580,55	567,30	568,10	150,60	50,10	50,00	3 591,00
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	0,00	12,75	322,75	322,75	322,75	310,00	310,00	0,00	0,00	0,00	1601,00
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	70,00	142,70	161,70	161,70	156,70	156,70	107,50	0,00	0,00	0,00	957,00
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	25,00	25,00	25,00	25,00	50,5	50,5	100,5	100,5	50,00	50,00	502,00
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	50,60	50,60	50,10	50,10	50,10	50,10	50,10	50,10	0,10	0,10	402,00
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	25,00	37,50	37,50	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	125,00
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	0,50	1,00	1,00	1,00	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
II. Sociálna politika	324,35	437,35	570,10	570,10	245,85	253,60	7,85	7,85	7,85	7,85	2 425,00
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	201,25	201,25	326,25	326,25	125,00	132,75	7,75	7,75	7,75	0,00	1 336,00
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	68,00	181,00	181,00	181,00	113,00	113,00	0,00	0,00	0,00	0,00	837,00
PROGRAM 8. KULTÚRA	55,10	55,10	62,85	62,85	7,85	7,85	0,10	0,10	0,10	0,10	252,00
III. Environmentálna politika	135,00	150,50	163,25	763,25	692,75	664,75	616,50	1,00	1,00	1,00	3 189,00
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	74,5	74,5	74,5	674,5	604,00	601,00	601,00	1,00	1,00	1,00	2 707,00
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	60,5	76	88,75	88,75	88,75	63,75	15,5	0	0	0	482,00
SPOLU	630,45	857,40	1331,40	1918,90	1519,15	1485,65	1192,45	159,45	58,95	58,85	9 205,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje predpokladané zdroje financovania a určuje časové rámce v **tis. €**.

2025	70,00	66,50	3,50
2026	142,70	135,57	7,14
2027	161,70	153,62	8,09
2028	161,70	153,62	8,09
2029	156,70	148,87	7,84
2030	156,70	148,87	7,84
2031	107,50	102,13	5,38
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	957,00	909,15	47,85

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.		
Opatrenie 3.1	100,00	95,00	5,00
Opatrenie 3.2	202,00	191,90	10,10
Opatrenie 3.3	200,00	190,00	10,00
Spolu	502,00	476,90	25,10

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	25,00	23,75	1,25
2026	25,00	23,75	1,25
2027	25,00	23,75	1,25
2028	25,00	23,75	1,25
2029	50,50	47,98	2,53
2030	50,50	47,98	2,53
2031	100,5	95,48	5,03
2032	100,50	95,48	5,03
2033	50,00	47,50	2,50
2034	50,00	47,50	2,50
Spolu	502,00	476,90	25,10

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C

	A=B+C	B	C
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom		
Opatrenie 4.1	10,00	9,50	0,50
Opatrenie 4.3	15,00	14,25	0,75
Opatrenie 4.4	282,00	267,90	14,10
Opatrenie 4.5	2400,00	2280,00	120,00
Spolu	2707,00	2571,65	135,35

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	74,50	70,78	3,73
2026	74,50	70,78	3,73
2027	74,50	70,78	3,73
2028	674,50	640,78	33,73
2029	604,00	573,80	30,20
2030	601,00	570,95	30,05
2031	601,00	570,95	30,05
2032	1,00	0,95	0,05
2033	1,00	0,95	0,05
2034	1,00	0,95	0,05
Spolu	2707,00	2571,65	135,35

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom		
Opatrenie 5.2.2	213,00	202,35	10,65
Opatrenie 5.2.3	125,00	118,75	6,25
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.		
Opatrenie 5.4.1	51,00	48,45	2,55
Opatrenie 5.4.2	93,00	88,35	4,65
Spolu	482,00	457,90	24,10

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	60,50	0,00	0,00
2026	76,00	57,48	3,03
2027	88,75	72,20	3,80
2028	88,75	84,31	4,44

2029	88,75	84,31	4,44
2030	63,75	84,31	4,44
2031	15,50	60,56	3,19
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	482,00	457,90	24,10

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.		
Opatrenie 6.1.1	500,00	475,00	25,00
Opatrenie 6.1.2	31,00	29,45	1,55
Opatrenie 6.1.4	805,00	764,75	40,25
Spolu	1336,00	1269,20	66,80

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	201,25	191,19	10,06
2026	201,25	191,19	10,06
2027	326,25	309,94	16,31
2028	326,25	309,94	16,31
2029	125,00	118,75	6,25
2030	132,75	126,11	6,64
2031	7,75	7,36	0,39
2032	7,75	7,36	0,39
2033	7,75	7,36	0,39
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	1336,00	1269,20	66,80

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.		
Opatrenie 7.1.1	27,00	25,65	1,35
Opatrenie 7.1.2	245,00	232,75	12,25
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.		

Opatrenie 7.2.1	565,00	536,75	28,25
Spolu	837,00	795,15	41,85

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	68,00	64,60	3,40
2026	181,00	171,95	9,05
2027	181,00	171,95	9,05
2028	181,00	171,95	9,05
2029	113,00	107,35	5,65
2030	113,00	107,35	5,65
2031	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	837,00	795,15	41,85

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.		
Opatrenie 8.1.1	220,00	209,00	11,00
Opatrenie 8.1.2	31,00	29,45	1,55
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.		
Opatrenie 8.3.2	1,00	0,95	0,05
Spolu	252,00	239,4	12,6

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	55,10	52,35	2,76
2026	55,10	52,35	2,76
2027	62,85	59,71	3,14
2028	62,85	59,71	3,14
2029	7,85	7,46	0,39
2030	7,85	7,46	0,39
2031	0,10	0,10	0,01
2032	0,10	0,10	0,01
2033	0,10	0,10	0,01
2034	0,10	0,10	0,01
Spolu	252,00	239,4	12,6

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.		
Opatrenie 9.1.1	1,00	0,95	0,05
Opatrenie 9.1.2	1,00	0,95	0,05
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.		
Opatrenie 9.2.1	400,00	380,00	20,00
Spolu	402,00	381,90	20,10

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	50,60	48,07	2,53
2026	50,60	48,07	2,53
2027	50,10	47,60	2,51
2028	50,10	47,60	2,51
2029	50,10	47,60	2,51
2030	50,10	47,60	2,51
2031	50,10	47,60	2,51
2032	50,10	47,60	2,51
2033	0,10	0,10	0,01
2034	0,10	0,10	0,01
Spolu	402,00	381,90	20,10

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci		
Opatrenie 10.1.1	100,00	95,00	5,00
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.		
Opatrenie 10.2.1	25,00	23,75	1,25
Spolu	125,00	118,75	6,25

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	25,00	23,75	1,25
2026	37,50	35,63	1,88

2027	37,50	35,63	1,88
2028	25,00	23,75	1,25
2029	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	125,00	118,75	6,25

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)			
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.		
Opatrenie 11.1.1	2,00	1,90	0,10
Opatrenie 11.1.2	2,00	1,90	0,10
Spolu	4,00	3,80	0,20

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)			
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje (Fond EÚ + Národné verejné zdroje 95%)	Súkromné zdroje (5%)
	A=B+C	B	C
2025	0,50	0,48	0,03
2026	1,00	0,95	0,05
2027	1,00	0,95	0,05
2028	1,00	0,95	0,05
2029	0,50	0,48	0,03
2030	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
Spolu	4,00	3,80	0,20

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Žitná Radiša je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Žitná Radiša bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:
31.03.2025, UOZ č. 05/2025

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žitná-Radiša na roky 2015 - 2024 (verzia 1.0)
6. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK),
7. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
8. Národný program reforiem, máj 2012,
9. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
10. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
11. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
12. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
13. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
14. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
15. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
16. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
17. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
18. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
19. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
20. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
21. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
24. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
25. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
26. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
27. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
28. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Žitná Radiša.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Faltán, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. www.statistics.sk
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -

39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. B.n.Bebravou: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 –
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravny.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. <http://sk.wikipedia.org/>
63. <http://naseobce.sk/>
64. PHSR Žitná Radiša 2007 - 2016
65. <http://www.sopsr.sk/>
66. www.zitna-radisa.sk
67. NSRR, 2011
68. <https://disem.scitanie.sk/> (SODB 2021)